

**ŚLĄSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
W CZĘSTOCHOWIE**

**PROGRAM ROCZNEJ
DZIAŁALNOŚCI
NA 2016 ROK**

CZĘSTOCHOWA 2015 R

SPIS TREŚCI

Lp.	Wyszczególnienie	Str.
1.	Wstęp	4
2.	Działalność nieodpłatna w ramach dotacji celowej	6
2.1.	Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich	6
2.1.1.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	6
2.1.2.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych w gospodarstwach rolnych	7
2.1.3.	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	7
2.1.4.	Rolnictwo ekologiczne	8
2.1.5.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	9
2.1.6.	Unowocześnienie wiejskiego gospodarstwa domowego	9
2.1.7.	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych	9
2.1.8.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienia pozycji rolników na rynku	10
2.1.9.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	11
2.1.10.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	11
2.1.11.	Metody produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska	12
2.1.12.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego zarządzania gospodarstwem rolnego	12
2.1.13.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	13
2.1.14.	Realizacja zadań wynikających z programów rolno-środowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych	13
2.2.	Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej	14
2.3.	Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich	15
2.4.	Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych	16
2.5.	Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowych	17
2.6.	Prowadzenie doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego	17
2.7.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska	18
2.8.	Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego zarządzania gospodarstwem rolnego	19
2.9.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promocja wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	20

Lp.	Wyszczególnienie	Str.
2.10.	Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolno-środowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych	21
2.11.	Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej	21
2.12.	Działalność w ramach dotacji celowej - zestawienia tabelaryczne	23
2.12.1.	Szkolenia dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich	23
2.12.2.	Działalność informacyjna wspierająca rozwój produkcji rolniczej	35
2.12.2.1.	Działalność informacyjna	35
2.12.2.2.	Działalność wydawnicza	50
2.12.3.	Działalność w zakresie podnoszenie kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich	51
2.12.4.	Pomoc rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych i zagranicznych	52
2.12.5.	Analiza rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowych	59
2.12.6.	Doświadczalnictwo odmianowe w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego	60
2.12.7.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska	61
2.12.7.1.	Działalność doradcza	61
2.12.7.2.	Działalność promocyjna	71
2.12.7.3.	Działalność upowszechnieniowa	74
2.12.8.	Działalność na rzecz dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego	77
2.12.8.1.	Działalność doradcza	77
2.12.8.2.	Działalność promocyjna	82
2.12.9.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promocja wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	83
2.12.9.1.	Działalność doradcza	83
2.12.9.2.	Działalność promocyjna	85
2.12.10.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych	86
2.12.11.	Prowadzenie analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej	89
2.12.12.	Zestawienie ilościowe planowanych zadań w ramach dotacji celowej	92
3.	Projekty i zadania zlecone	93
3.1.	Projekty	93
3.2.	Zadania zlecone przez inne instytucje	94
3.3.	Projekty i zadania zlecone przez inne instytucje – zestawienie tabelaryczne	96
4.	Usługi odpłatne	97
4.1.	Usługi w ramach WPR	97
4.2.	Inne usługi odpłatne	97
4.3.	Usługi odpłatne – zestawienie ilościowe planowanych zadań	98
4.3.1.	Usługi w ramach WPR – zestawienie ilościowe	99
4.3.2.	Inne usługi odpłatne – zestawienie ilościowe	104

1. Wstęp

Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie (ŚODR) jest samorządową wojewódzką osobą prawną, prowadzącą doradztwo rolnicze na obszarze województwa śląskiego. Od dnia 1 stycznia 2013r. na mocy Ustawy z dnia 16 listopada 2012r. o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507, z późn. zm.) wojewódzkie ośrodki doradztwa podlegają właściwemu zarządowi województwa.

Działalność ŚODR obejmuje realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507, z późn. zm.) oraz bieżących potrzeb rolników i mieszkańców obszarów wiejskich. Ustawa o jednostkach doradztwa rolniczego stanowi, że ośrodki realizują działania w zakresie „rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych oraz wiejskiego gospodarstwa domowego, mające na celu poprawę poziomu dochodów rolniczych oraz podnoszenie konkurencyjności rynkowej gospodarstw rolnych, wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, a także podnoszenie poziomu kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich”. Ponadto Ustawa szczegółowo nakreśla zadania dla ośrodków doradztwa rolniczego i precyzuje, które z nich mają być realizowane bezpłatnie, a które odpłatnie.

Zgodnie z treścią ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego oraz oczekiwaniami lokalnych środowisk wiejskich wśród priorytetowych zadań przyjętych przez ŚODR w Częstochowie do realizacji na 2016 r. wymienić należy:

- informowanie o założeniach i wdrażanie zatwierdzonych działań PROW 2014 – 2020
- pomoc w zakresie działań z grupy środków towarzyszących WPR wspierających wielofunkcyjny i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich
- wdrażanie systemu płatności bezpośrednich w Polsce w latach 2015 - 2020
- upowszechnianie informacji o innowacjach w rolnictwie i na obszarach wiejskich (działanie w ramach SIR -Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich)
- włączenie się w realizację Planu Działania i Planów Operacyjnych w ramach Sekretariatu Regionalnego KSOW
- upowszechnianie ogólnych zasad integrowanej ochrony roślin
- poprawa bezpieczeństwa żywności m.in. poprzez popularyzację rozwoju rolnictwa ekologicznego, zasad integrowanej produkcji oraz zagadnień ochrony środowiska
- upowszechnianie kierunków rozwoju OZE na obszarach wiejskich na podstawie Krajowego Planu Działania
- różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodu
- promowanie wszelkich form integracji i wzajemnej kooperacji rolników, ze szczególnym uwzględnieniem grup producenckich oraz spółdzielczości
- wdrażanie rachunkowości rolnej pod potrzeby działań z PROW 2014-2020 oraz jako elementu podnoszenia konkurencyjności gospodarstw rolnych
- wspieranie i uczestnictwo w podejmowaniu i realizacji inicjatyw oddolnych (LGD)
- propagowanie wykorzystania informatyzacji w zarządzaniu gospodarstwem rolnym oraz pracy doradczej.

Zgodnie z wewnętrzną strukturą organizacyjną oraz zasadami funkcjonowania Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie w opracowywanie niniejszego planu włączeni zostali pracownicy zatrudnieni w następujących komórkach organizacyjnych Ośrodka: 5 Działach (tj. Dział Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa, Dział Przedsiębiorczości, Wiejskiego Gospodarstwa Domowego i Agroturystyki, Dział Ekonomiki, Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw, Dział Zastosowań Teleinformatyki) oraz doradcy terenowi zatrudnieni w 17 Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego (tj. PZDR w: Będzinie, Bielsku-Białej, Bieruniu-Lędzinach, Cieszynie, Częstochowie, Gliwicach, Kłobucku, Lublińcu, Mikołowie, Myszkowie, Pszczynie, Raciborzu, Rybniku, Tarnowskich Górach, Wodzisławiu, Zawierciu i Żywcu).

Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie prowadzi samodzielną gospodarkę finansową w ramach środków pochodzących z:

- dotacji budżetowej
- przychodów uzyskanych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej
- przychodów z innych źródeł, np. odsetki bankowe, projekty, zadania zlecone.

Odbiorcami usług świadczonych w 2016 roku przez pracowników Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie będą przede wszystkim:

- rolnicy i inni mieszkańcy wsi
- przedstawiciele samorządów terytorialnych
- przedstawiciele organizacji i związków rolniczych,
- młodzież ze środowisk wiejskich
- przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na obszarach wiejskich
- kadra doradcza.

Zadania zaplanowane na 2016 r. przez pracowników Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie realizowane będą w ramach działalności nieodpłatnej prowadzonej przy wykorzystaniu środków finansowych z dotacji celowej, zadań zleconych i projektów oraz usług odpłatnych.

2. Działalność nieodpłatna (prowadzona przy wykorzystaniu środków finansowych z dotacji celowej)

2.1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

Gospodarka XXI wieku określana jest jako gospodarka oparta na wiedzy, która jest głównym czynnikiem rzutującym na tempo postępu ekonomicznego. Posiadanie wiedzy i jej bieżąca aktualizacja stają się szczególnie ważne, gdy w otoczeniu zachodzą dynamiczne zmiany, gdy wzrasta popyt na produkty o wysokich parametrach jakościowych.

Ze względu na ogromny postęp i zmiany zachodzące w ostatnich latach także na polskiej wsi, występuje konieczność stałego podnoszenia poziomu wiedzy ludności zamieszkującej tereny wiejskie. Wychodząc naprzeciw tym potrzebom w planach pracowników ŚODR na 2016 r. szczególnego znaczenia nabierają inicjatywy zwiększające dostęp do edukacji użytkownikom gospodarstw rolnych, ale także działania umożliwiające zdobycie nowych wiadomości przez zainteresowanych ofertą szkoleniową ŚODR innych mieszkańców obszarów wiejskich.

Zadania te realizowane będą przy wykorzystaniu różnorodnych metod pracy. Najczęściej będą to szkolenia teoretyczne i praktyczne, pokazy, seminaria wyjazdowe czy warsztaty.

W sumie w ramach działalności oświatowej zaplanowano w 2016r. zorganizowanie i przeprowadzenie: 642 szkoleń teoretycznych, 134 szkoleń praktycznych, 23 pokazów, 18 seminariów, 5 konferencji, 110 seminariów wyjazdowych, 2 olimpiad oraz 1 warsztatów. Planowane jest przeszkolenie w sumie ponad 15,4 tys. osób.

2.1.1. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze

Zwiększenie wydajności ziemi i efektywności ekonomicznej gospodarstw nie jest możliwe bez wdrażania nowoczesnych metod w agrotechnice czy w hodowli zwierząt inwentarskich. Bez nowych, wysokowydajnych odmian roślin i ras zwierząt, w dobie szybkich zmian, trudno mówić o konkurencyjności polskiego rolnictwa na rynkach europejskich czy światowych. Nie będzie można także mówić o dbałości o środowisko naturalne czy wreszcie o osiągnięciu i utrzymaniu wysokiej wydajności produkcji. Dlatego też w tematyce zaplanowanych na nadchodzący rok szkoleń znalazły się m.in. następujące zagadnienia:

- wprowadzanie do uprawy nowych odmian roślin
- postęp biologiczny w produkcji zbóż w świetle wyników doświadczeń i informacji z praktyki.
- warunki i granice uproszczeń w uprawie roli
- produkcja wybranych gatunków warzyw na bazie ekologicznego materiału siewnego posiadającego certyfikat
- minimalne warunki utrzymania poszczególnych gatunków zwierząt
- wdrażania unijnych standardów dla produkcji zwierzęcej zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej.

Pomimo dokonanych już znacznych zmian, polski sektor rolno-spożywczy stoi przed kolejnymi wyzwaniami. Związane są one przede wszystkim z koniecznością ciągłego dostosowywania się do ulegających zmianom warunków funkcjonowania na rynku, które wynikają w dużej mierze ze zmian upodobań i wymagań klientów. Nieodłącznym elementem dostosowywania do zmieniających się warunków funkcjonowania jest wdrażanie innowacji. To one decydują o tempie i kierunkach rozwoju, o przewadze konkurencyjnej przedsiębiorstw. Wychodząc naprzeciw tym potrzebom tematykę dot. wprowadzania innowacyjności do rolnictwa oraz do przetwórstwa rolno-spożywczego doradcy będą uwzględniać także w ramach realizowanych w 2016 roku szkoleń.

W sumie w ramach planowanej na 2016r. przez pracowników ŚODR działalności szkoleniowej w zakresie tematyki dot. stosowania nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowli oraz przetwórstwa rolno-spożywczego zaplanowano zorganizowanie i przeprowadzenie 106 szkoleń teoretycznych, 82 szkoleń praktycznych, 6 pokazów, 16 seminariów i 4 konferencji. Ponadto planowane jest zorganizowanie 55 seminariów wyjazdowych. Z powyższego tematu zaplanowano w 2016r. przeszkolenie ponad 4 tys. osób.

2.1.2. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych w gospodarstwach rolnych

Jednym z priorytetów w działalności szkoleniowej prowadzonej przez śląskich doradców jest podnoszenie poziomu wiedzy technologicznej rolników. Odzwierciedleniem tego jest pomoc doradcza we wdrażaniu technologii produkcji poprawiających standardy jakościowe, odpowiadających wymaganiom ochrony środowiska czy dobrostanu zwierząt oraz technologii produkcji poprawiających sytuację ekonomiczną gospodarstw.

Planowane przez ŚODR szkolenia z zakresu najnowszych rozwiązań technologicznych w produkcji roślinnej, zwierzęcej czy ogrodniczej mają za zadanie przede wszystkim propagowanie:

- innowacyjnych, proekologicznych metod produkcji
- uprawy roślin przy ograniczonych nakładach na środki produkcji
- wiedzy na temat dostosowywania gospodarstw do wymogów wzajemnej zgodności - CC
- wiedzy na temat przyjaznych dla środowiska metod ochrony upraw przed chorobami i szkodnikami, zgodnych z założeniami integrowanej ochrony roślin
- unijnych standardów w produkcji zwierzęcej zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej.

W tym zakresie na 2016 rok zaplanowano zorganizowanie 1 konferencji, 1 seminarium, 27 szkoleń teoretycznych, 41 szkoleń praktycznych oraz 8 seminariów wyjazdowych. We wszystkich w.w. zadaniach planowany jest udział ponad 1600 osób.

2.1.3. Rachunkowość w gospodarstwach rolnych

Przez pojęcie rachunkowości należy rozumieć całościowy i zwarty system systematycznego gromadzenia i przetwarzania danych oraz prezentowania informacji ekonomiczno-finansowych.

Polska stając się członkiem Unii Europejskiej została zobligowana do wdrożenia obowiązującego w Unii systemu rachunkowości FADN. System ten został wprowadzony od 1 stycznia 2004 roku jako POLSKI FADN (System Zbierania i Wykorzystania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych). Unia Europejska wprowadzając jednolity system rachunkowości kierowała się głównie tym, że wyniki rachunkowości FADN są koniecznym i niezastąpionym narzędziem używanym do kreowania Wspólnej Polityki Rolnej. Ponadto dane gromadzone w ramach FADN służą do:

- corocznego określania dochodów gospodarstw rolniczych w krajach Wspólnoty
- analizy działalności gospodarstw
- oceny skutków projektowanych zmian we wspólnej polityce rolnej.

Uczestnictwo Polski w systemie FADN umożliwia ponadto porównanie polskich gospodarstw na tle gospodarstw z innych państw należących do UE

W obecnej sytuacji prowadzenie ewidencji przez polskich rolników jest motywowane przydatnością w zarządzaniu gospodarstwem rolnym i możliwością uzyskania porad ekonomicznych od specjalistów ośrodków doradztwa rolniczego (lepsze poznanie własnego gospodarstwa i uświadomienie możliwości obniżenia kosztów). Trzeba jednak wyraźnie powiedzieć, że zarówno ze strony rolników jak i organizacji rolniczych jest małe zainteresowanie wynikami rachunkowości, co skutkuje tym, że bardzo trudno przekonać rolników do prowadzenia ewidencji zdarzeń gospodarczych nawet w uproszczonej formie. Zgodnie z założeniami PROW 2014-2020 sytuacja ta powinna stopniowo się zmieniać. Do prowadzenia rachunkowości zobowiązani bowiem będą beneficjenci takich działań jak „Restrukturyzacja małych gospodarstw”, „Modernizacja gospodarstw rolnych” czy „Premia dla młodych rolników”.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rolników dotyczącym prowadzenia rachunkowości w gospodarstwach rolnych w 2016r. pracownicy ŚODR w Częstochowie zorganizują 13 szkoleń teoretycznych oraz 1 warsztaty, w których planowany jest udział 185 osób.

2.1.4. Rolnictwo ekologiczne

Szkolenia z zakresu rolnictwa ekologicznego służyć będą upowszechnianiu wiedzy o ekologicznej metodzie prowadzenia gospodarstwa rolnego. Jest to metoda produkcji, która nadal jeszcze wzbudza obawy rolników. Wielu rolników trudno przekonać, że niższe plony w gospodarstwie bez środków chemii rolnej, można zrekompensować wyższą ceną za ich jakość. Wszelkie metody doradztwa w tym temacie wymagają czasu, przekonywania rolników na dobrych przykładach gospodarstw ekologicznych, uświadamiania o sukcesywnie rozwijającym się w Europie i na świecie rynku produktów ekologicznych.

W 2016 r. planowane jest przeprowadzenie 2 szkoleń teoretycznych dla 70 osób, podczas których omówione zostaną m.in. zasady prowadzenia gospodarstwa ekologicznego, możliwości sprzedaży produktów ekologicznych czy wreszcie zasady obowiązujące przy przygotowaniu i prowadzeniu dokumentacji, wymaganej od rolnika przy staraniu się o wsparcie finansowe.

2.1.5. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Niewystarczający dostęp do miejsc pracy poza rolnictwem jest jednym z najistotniejszych problemów rozwoju obszarów wiejskich w Polsce. Dla większości osób utrzymujących się do tej pory z rolnictwa, rozwój przedsiębiorczości wiejskiej jest szansą poprawy swojej sytuacji materialnej. Zmniejszające się znaczenie rolnictwa w życiu wsi, jego postępująca mechanizacja, wymusza tworzenie miejsc pracy poza rolnictwem. Zjawisko to nazywa się dywersyfikacją ekonomiczną gospodarstw i dywersyfikacją ekonomiczną wsi. W jednym i drugim przypadku warunkiem tej dywersyfikacji jest przedsiębiorczość. Na ważną rolę przedsiębiorczości wiejskiej zwrócono również uwagę w Programie Rozwoju obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, gdzie na dofinansowanie przedsięwziętych działań mieszkańców wsi przeznaczono znaczną część środków finansowych.

W ramach wspierania rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich województwa śląskiego w 2016 roku planowane jest przeprowadzenie 21 szkoleń teoretycznych, 1 seminarium oraz 4 seminariów wyjazdowych. W ramach w.w. zadań oświatowych przeszkolonych zostanie w sumie ponad 430 osób.

2.1.6. Unowocześnienie wiejskiego gospodarstwa domowego

Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego, z zachowaniem zasad ergonomii, przyczynia się przede wszystkim do wzrostu funkcjonalności gospodarstwa, podnosi poziom życia mieszkańców obszarów wiejskich, poprawia estetykę gospodarstwa oraz wpływa na propagowanie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

Tematyka planowanych na nadchodzący rok zadań oświatowych w w.w. zakresie dotyczyła będzie m.in.: prawidłowego żywienia człowieka w świetle zagrożeń wynikających z rozwoju chorób cywilizacyjnych, propagowania zdrowego stylu życia wśród mieszkańców wsi, estetycznego zagospodarowania zagród wiejskich i wsi, uprawy warzyw i ziół w ogrodach przydomowych.

W ramach działalności szkoleniowej mającej na celu podnoszenia standardów wiejskiego gospodarstwa domowego i jakości życia na obszarach wiejskich planowane jest zorganizowanie w 2016r. 17 szkoleń teoretycznych, 4 pokazów oraz 5 seminariów wyjazdowych. Planowany jest w nich udział ponad 430 mieszkańców obszarów wiejskich.

2.1.7. Ubieganie się przez rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich o przyznanie pomocy finansowej z funduszy UE oraz innych instytucji krajowych i zagranicznych

Śląskie rolnictwo nadal wymaga zmian i modernizacji. W tych procesach objęcie Polski Wspólną Polityką Rolną nabiera szczególnego znaczenia, gdyż oznacza między innymi bardzo poważne zasilenie finansowe dla śląskiej wsi. Jednym z priorytetów stojących przed doradztwem w 2016 roku jest wdrażanie nowych instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej. Szczególny nacisk położony będzie na zadania związane z przygotowaniem rolników i innych mieszkańców wsi do

pozyskiwania środków z dopłat obszarowych oraz wsparcia finansowego z funduszy PROW 20014-2020.

W ramach wsparcia wdrażania poszczególnych działań PROW 2014-2020, upowszechniania informacji nt. płatności bezpośrednich czy możliwościach uzyskania pomocy finansowej z instytucji krajowych, planowane jest zorganizowanie w 2016r. ponad 330 szkoleń teoretycznych, 1 szkolenia praktycznego i 1 seminarium wyjazdowego skierowanych do prawie 5 tys. rolników i mieszkańców obszarów wiejskich.

Ich tematyka dotyczyła będzie m.in.:

- dopłat bezpośrednich
- PROW 2007-2013
- PROW 2014-2020
- kredytów preferencyjnych z dofinansowaniem krajowym.

Szczegółowa tematyka szkoleń z zakresu PROW 2014-2020 uzależniona będzie od stopnia zaawansowania prac legislacyjnych oraz harmonogramu naborów wniosków ogłaszanych przez ARiMR w 2016 roku.

2.1.8. Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku

Zniesienie barier w obrocie artykułami rolnymi dla producentów żywności oznacza zdecydowaną poprawę w dostępie do unijnych rynków zbytu. Poprawa ta nie jest jednak automatyczna, najpierw polscy rolnicy muszą wdrożyć obowiązujące w UE normy w zakresie technologii i jakości produkcji. Muszą również wzmocnić swoją pozycję na rynku. Będzie to możliwe przede wszystkim poprzez integrowanie się rolników, ogrodników czy przetwórców rolno-spożywczych w grupy producenckie. Podnoszenie poziomu wiedzy technologicznej, propagowanie tworzenia grup producenckich, a w efekcie poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych, to główny cel prowadzonej przez śląskich doradców działalności szkoleniowej. Wśród proponowanych tematów szkoleń z tego zakresu na 2016r. znalazły się m.in. następujące zagadnienia:

- poprawa bezpieczeństwa żywności w produkcji pierwotnej poprzez poprawę jakości produktów i ich walorów zdrowotnych
- upowszechnienie znajomości prawa żywnościowego wśród producentów
- konsolidacja Grup Producentów Rolnych szansą dalszego rozwoju i wzmocnienia pozycji na rynku
- zespołowe użytkowanie maszyn rolniczych sposobem na obniżenie kosztów produkcji.

W ramach działalności szkoleniowej mającej na celu modernizację gospodarstw rolnych, poprawę jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku planowana jest zorganizowanie w 2016r. dla około 280 osób 14 szkoleń teoretycznych, 1 olimpiady oraz 1 seminarium wyjazdowego..

2.1.9. Zarządzanie gospodarstwem rolnym

Obecne realia gospodarcze wymuszają szczególną potrzebę dokonania przewartościowania znaczenia zagadnień, z którymi rolnicy mają do czynienia w trakcie działalności gospodarczej. U większości z nich dotychczasowy wysiłek nakierowany na sprawy bezpośrednio dotyczące produkcji (technologię wytwarzania), powinien zostać w sposób znaczący przełożony na szerzej pojmowane zarządzanie gospodarstwem rolnym. Polega ono na podejmowaniu takich decyzji, aby zasoby gospodarstwa zostały użyte w taki sposób, aby dostarczały możliwie największą nadwyżkę ekonomiczną.

W zakresie zagadnień pomocnych przy zarządzaniu gospodarstwem rolnym planowane jest przeprowadzenie szkoleń z następujących bloków tematycznych:

- kredyty w rolnictwie
- rachunkowość rolna, jako element podnoszenia konkurencyjności gospodarstw rolnych
- podatki w rolnictwie
- ubezpieczenia w rolnictwie.

W sumie pracownicy Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie planują zorganizowanie w 2016r. 3 szkoleń teoretycznych mających na celu dokształcenie rolników w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym.

2.1.10. Promocja produktów lokalnych i regionalnych

W dzisiejszych czasach konsumenci zalewni są przez żywność produkowaną w sposób przemysłowy, czyli metodami opartymi na maksymalizacji plonów i efektów hodowlanych. Żywność ta jest głęboko przetworzona, poddawana różnorodnym procesom mechanicznym, termicznym i chemicznym powodującym utratę znacznej niekiedy części jej naturalnej, biologicznej wartości. Cechuje ją także wysoka trwałość-wskutek zastosowania wielu sztucznych konserwantów. Wszystkie te czynniki sprawiają, że żywność taka coraz bardziej odbiega od żywności naturalnej. Zawiera coraz więcej sztucznych dodatków, jest coraz mniej różnorodna, pozbawiona specyficznych, naturalnych, lokalnych smaków i aromatów. Alternatywą dla tego typu żywności są produkty lokalne i regionalne. Z uwagi na małą skalę ich produkcji oraz zachowanie tradycyjnych metod wytwarzania, cechują je najwyższe walory żywieniowe i zdrowotne oraz bogata różnorodność produktów z zachowaniem indywidualnych, swoistych cech odpowiednich dla danego regionu.

Promocja produktów lokalnych i regionalnych stwarza konsumentom możliwość powrotu do żywności zgodnej z kulturą „slow food”. Producentom daje szansę na poszerzenie dostępu do rynku zbytu. Jak również zachęca producentów do przystępowania do unijnych i krajowych systemów jakości żywności. Sprawna promocja produktów lokalnych i regionalnych może doprowadzić do zwiększenia atrakcyjności terenów, na których występują.

W ostatnich latach, żywność produkowana zgodnie z recepturami naszych przodków cieszy się coraz większym zainteresowaniem, dlatego w 2016 r. planowane jest przeprowadzenie 14 szkoleń teoretycznych, 2 szkoleń praktycznych, 6 pokazów oraz 11 seminariów wyjazdowych dot. promocji produktów lokalnych i regionalnych. Planowany jest w nich udział około 550 osób.

2.1.11. Metody produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska

Prawidłowo urządzone i zarządzane gospodarstwo powinno spełniać trzy podstawowe cele: produkcyjno-ekonomiczny, ekologiczny i społeczny. Cel produkcyjno-ekonomiczny polega na wytwarzaniu określonej ilości produktów rolnych i zapewnieniu odpowiedniego poziomu dochodów rolnika. Cel ekologiczny polega na właściwym wykorzystaniu zasobów środowiska przyrodniczego i utrzymaniu jego długookresowej równowagi. Cel społeczny sprowadza się do spełnienia oczekiwań pozostałych członków społeczeństwa w zakresie pięknego krajobrazu rolniczego, w którym można z przyjemnością przebywać i wypoczywać.

Spełnienie tych celów jest możliwe jedynie w gospodarstwie dobrze urządzonym, w którym stosowane są metody produkcji przyjazne dla środowiska.

Gospodarstwo rolne w systemie rolnictwa zrównoważonego jest traktowane nie tylko jako przedsiębiorstwo produkcyjne, ale również jako część otaczającego go ekosystemu, z którym jest ściśle związane.

Zakres zadania „Metody produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska” obejmuje m.in. następujące tematy szkoleń:

- technologie produkcji rolniczej (roślinnej, zwierzęcej, ogrodniczej) przyjazne dla środowiska
- integrowana produkcja roślin
- integrowana ochrona roślin
- odnawialne źródła energii
- ochrona środowiska
- normy i wymogi wzajemnej zgodności
- grupowe formy gospodarowania (grupy producentów, spółdzielnie).

W ramach działalności szkoleniowej mającej na celu upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska planowana jest zorganizowanie w 2016r. 23 szkoleń teoretycznych, 1 szkolenia praktycznego, 2 pokazów, 1 olimpiady oraz 1 seminarium wyjazdowego. W ramach w.w. zadań oświatowych przeszkolonych zostanie w sumie ponad 390 osób.

2.1.12. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego

Dziedzictwo kulturowe to nie tylko dziedzictwo materialne, ale także dziedzictwo niematerialne, którego najwięcej znaleźć można jeszcze na obszarach wiejskich. Dbałość o zachowanie spuścizny kulturowej czy krajobrazowo - przyrodniczej przyczynia się nie tylko do integracji lokalnych środowisk, ale także korzystnie wpływa na rozwój gospodarczy regionu.

Produkty lokalne i regionalne, stanowią część dziedzictwa kulturowego wsi, a np. „sielski” krajobraz jest jednym z najważniejszych elementów jego dziedzictwa przyrodniczego. W związku z tym, należy jak najefektywniej wykorzystywać te elementy, jako nośnik rozwoju obszarów wiejskich. Tradycje kulinarne są istotną częścią naszej tożsamości kulturowej, a pielęgnowanie dziedzictwa przyrodniczego jest kluczem do rozwoju regionu i szansą dla jego mieszkańców.

Wśród działań podejmowanych przez pracowników ŚODR w 2016r. na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego znajdują się m.in. szkolenia poświęcone takim zagadnieniom jak:

- żywność o podwyższonej jakości
- dziedzictwo kulturowe
- systemy bezpieczeństwa żywności
- sprzedaż bezpośrednia
- działalność marginalna lokalna i ograniczona (MOL)

W 2016r. planowane jest m.in. przeprowadzenie 26 szkoleń teoretycznych, 6 szkoleń praktycznych, 5 pokazów oraz 15 seminariów wyjazdowych, których celem, obok promocji lokalnych zwyczajów czy produktów tradycyjnych, będzie także wspieranie działań umożliwiających ich wykorzystanie do pozyskiwania dodatkowych dochodów przez mieszkańców wsi. Planowana liczba uczestników w.w. zadań przekracza 1100 osób.

2.1.13. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

Tereny wiejskie ze względu na dziedzictwo naturalne i kulturowe oraz dobre warunki wypoczynkowe (cisza, spokój, czyste środowisko) są atrakcyjne pod względem turystycznym, zwłaszcza dla zwolenników takich form turystyki jak turystyka kulturowa i turystyka przyrodnicza. W sposób naturalny zawierają one bowiem w swoim obrębie tradycje i obyczaje oraz elementy kultury materialnej, które powstały w wyniku wzajemnego, wielowiekowego przenikania się świata natury ze światem kultury. Umiejętne wykorzystanie wiedzy na ten temat powoduje zwiększenie atrakcyjności oferty wielu gospodarstw agroturystycznych oraz promocję wsi, jako miejsca atrakcyjnego wypoczynku.

W ramach działalności szkoleniowej mającej na celu upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi, jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku planowana jest zorganizowanie w 2016r. 15 szkoleń teoretycznych oraz 9 seminariów wyjazdowych, dla ponad 500 osób.

2.1.14. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych

Szkolenia i doradztwo z zakresu programów rolnośrodowiskowych mają na celu upowszechnienie wiedzy o możliwości ograniczenia ujemnego wpływu produkcji rolnej na środowisko naturalne, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony gleby i wód. Zachęcenie rolników do podjęcia konkretnych dobrych praktyk w tym zakresie, wymaga sukcesywnego i ciągłego przekazywania informacji o obowiązujących przepisach prawa krajowego i europejskiego, nakładających na gospodarstwa rolne obowiązek odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego.

Podczas planowanych szkoleń rolnicy będą mieli możliwość nie tylko poznania swoich obowiązków wynikających z prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska, ale także dowiedzieć się o możliwościach pozyskania wsparcia finansowego na podejmowanie

dodatkowych działań ograniczających ujemny wpływ gospodarstwa rolnego na glebę, wody i obszary przyrodniczo-cenne.

W sumie w 2016r. planujemy zorganizowanie 24 szkoleń teoretycznych i 1 szkolenia praktycznego poświęconych realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych. Planowany jest w nich udział ponad 500 osób.

2.2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej

W gospodarce rynkowej racjonalne prowadzenie gospodarstwa rolnego wymaga nie tylko znajomości zagadnień technologicznych. Na wolnym rynku równie ważne jest posiadanie aktualnej i rzetelnej informacji np. o popycie, podaży, cenach czy możliwościach skorzystania z dofinansowania z funduszy UE. Rolnicy zmuszeni są zatem do ciągłego pogłębiania swojej wiedzy i poszukiwania niezbędnych informacji. Dlatego o skuteczności doradztwa w znacznej mierze decyduje także zakres prowadzonej działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Dotarcie z bieżącą informacją (poprzez internet, wydawnictwa) do szerokiego kręgu odbiorców gwarantuje większą efektywność podejmowanych działań.

W tym zakresie w 2016r. planujemy m.in.:

- prowadzenie witryny domowej (www.czwa.odr.net.pl),
- napisanie 713 news-ów, które będą zamieszczane na stronach internetowych samorządów lokalnych czy ŚODR
- przygotowanie i wydanie publikacji (ulotki, broszury, katalogi) - 9 tytułów w nakładzie 15 450 tys. egzemplarzy
- udzielenie 9 wywiadów
- napisanie 217 artykułów zamieszczanych w miesięczniku „Śląskie Aktualności Rolniczych” oraz w czasopiśmie regionalnych i samorządowych.

Ponadto w ramach ponad 10,7 tys. zaplanowanych porad informacyjnych pracownicy ŚODR będą informowali rolników i innych mieszkańców wsi na tematy dotyczące rolnictwa i obszarów wiejskich, w tym m.in.:

- nowe rozwiązania technologiczne w produkcji rolniczej
- integrowana ochrona roślin
- dostosowywanie gospodarstw rolnych do wymogów wzajemnej zgodności CC
- dopłaty bezpośrednie
- PROW
- ochrona środowiska
- analiza rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji
- rachunkowość rolna
- zarządzanie gospodarstwem rolnym
- przedsiębiorczość na obszarach wiejskich
- unowocześnienie gospodarstwa domowego
- OZE
- grupy producentów
- ekologiczne metody produkcji
- dziedzictwo kulturowe
- systemy bezpieczeństwa żywności

- sprzedaż bezpośrednia
- przetwórstwo na poziomie gospodarstwa
- agroturystyka i turystyka wiejska
- zagrody edukacyjne
- LGD
- programy rolnośrodowiskowo-klimatyczne
- dyrektywa azotanowa i wodna.

W ramach prowadzonej w 2016 roku przez pracowników Ośrodka działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej doradcy będą także pomagać potencjalnym beneficjentom usług doradczych w dokonaniu właściwego wyboru (uwzględniającego jego wykształcenie i status prawny) w przygotowanej przez ŚODR ofercie szkoleniowej i doradczej.

2.3. Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

Wielkość dochodu uzyskiwanego w gospodarstwach rolnych w coraz większym stopniu zależy od umiejętności kierującego gospodarstwem. Nastawienie na podnoszenie kwalifikacji i ciągłą aktualizację wiedzy może mieć decydujący wpływ na sytuację ekonomiczną mieszkańców wsi.

Dlatego też, jednym z priorytetowych kierunków w działalności Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w nadchodzącym roku, będzie wzmożenie działań w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Doradcy będą udzielali im pomocy w zakresie nabycia lub uzupełnienia formalnych kwalifikacji zawodowych potwierdzonych uzyskaniem tytułu zawodowego w zawodach przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej. Obok tych działań, doradcy będą także inicjować i wspierać aktywizację zawodową mieszkańców obszarów wiejskich w kierunku przekwalifikowywania osób zbędnych w rolnictwie do wykonywania zawodów pozarolniczych oraz do uruchamiania przez rolników dodatkowych czy alternatywnych źródeł dochodu.

Będziemy doradzali również w zakresie wyboru odpowiedniej szkoły lub kursu, który pozwoli uzupełnić konieczne wykształcenie m.in. do spełnienia wymogów formalnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Potrzebę podwyższenia poziomu kwalifikacji zawodowych przez użytkowników gospodarstw rolnych, ale także możliwości zdobycia nowych kwalifikacji w zawodach pozarolniczych przez zainteresowanych mieszkańców wsi doradcy propagować będą przede wszystkim w ramach planowanych na 2016 rok 190 konsultacji i 51 wizyt w gospodarstwach.

Pracownicy ośrodków doradztwa rolniczego zobowiązani są do przekazywania swoim klientom (rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich) bieżącej i wiarygodnej informacji, dlatego muszą ciągle doskonalić swoje umiejętności. Podnosić swoje kwalifikacje zawodowe. W tym zakresie w nadchodzącym roku planowany jest udział pracowników ŚODR w różnego rodzaju kursach, szkoleniach, konferencjach naukowych czy sympozjach organizowanych przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oraz uczelnie i instytuty naukowe.

2.4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych.

Aby rozwój gospodarstw rolnych oraz obszarów wiejskich przebiegał prawidłowo potrzebne są środki pieniężne wspierające niezbyt zasobne budżety polskich rodzin rolniczych. W ostatnich latach głównym źródłem wparcia finansowego dla polskiej wsi są dopłaty bezpośrednie i inne formy pomocy finansowej z udziałem środków Unii Europejskiej. Z każdym rokiem powiększa się grono mieszkańców obszarów wiejskich, którzy skorzystali z różnych form pomocy finansowej np. na: modernizację czy dostosowanie do standardów jakościowych gospodarstw rolnych, różnicowanie działalności gospodarczej czy stymulowanie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich .

Mnogość przepisów czy pojawienie się całkowicie nowych wymogów formalno-prawnych regulujących działania w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, zmusiło rolników i innych mieszkańców wsi - potencjalnych beneficjentów funduszy unijnych, do poszukiwania pomocy wśród doradców.

Jednym z priorytetów stojących przed doradztwem w 2016r. jest wdrażanie nowych zasad Wspólnej Polityki Rolnej. Zgodnie z jej założeniami, w latach 2014-2020. obowiązują nowe regulacje prawne, w tym zmiany zasad w systemie płatności bezpośrednich czy nowe działania w ramach PROW. Jednocześnie konieczna będzie pomoc rolnikom w ramach wsparcia końcowego etapu wdrażania poszczególnych działań PROW 2007-2013, niezbędnych do rozliczenia podjętych przez nich 5-letnich zobowiązań.

Warunkiem niezbędnym do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych jest konieczność przygotowania rolników i mieszkańców wsi do pozyskiwania tych środków. W tym zakresie obok działalności oświatowej, doradcy będą przede wszystkim udzielać konsultacji (porad indywidualnych) z zakresu działań PROW 2014-2020, płatności bezpośrednich, PROW 2007-2013 czy kredytowania. Ponadto w planach pracowników ŚODR na 2016r. znalazły się wizyty w gospodarstwach poświęcone tym zagadnieniom.

W sumie w ramach pomocy udzielanej rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych, pracownicy ŚODR w 2016 r. planują m.in. przeprowadzenie ponad 17,7 tys. konsultacji (porad indywidualnych) i 5,1 tys. wizyt oraz określenie wielkości ekonomicznej dla ponad 630 gospodarstw rolnych.

2.5. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie.

Ceny artykułów rolno – spożywczych mają kluczowe znaczenie dla gospodarstw rolnych. Wpływają one na rachunek ekonomiczny w rolnictwie, strukturę produkcji i poziom dochodów. Ceny te nie są regulowane przez państwo, natomiast państwo stabilizuje rynek poprzez skup interwencyjny i odpowiednią politykę zapasów i rezerw. W ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej pracownicy ŚODR w Częstochowie zbierają cotygodniowe informacje z wytypowanych targowisk na terenie województwa śląskiego oraz ceny produktów pszczelich. Jednocześnie doradcy prowadzą systematyczne notowania cen rynków artykułów rolno – spożywczych i środków do produkcji. Notowania obejmują ceny produktów roślinnych i zwierzęcych, ceny pasz i nawozów oraz warzyw i owoców. Gromadzone informacje są analizowane i publikowane na stronie internetowej ŚODR, w miesięczniku „Śląskie Aktualności Rolnicze” oraz na portalu MRiRW. Ponadto wykorzystywane są przy sporządzaniu przez doradców kalkulacji rolniczych, podczas przeprowadzanych konsultacji (poradach indywidualnych) oraz wizytach w gospodarstwach rolnych. Szersze analizy dokonywane są okresowo i publikowane w Śląskich Aktualnościach Rolniczych.

W nadchodzącym roku zadanie powyższe realizowane będzie m.in. poprzez przeprowadzenie 108 monitoringów cen targowiskowych produktów rolnych i cen środków produkcji oraz opracowanie 24 analiz rynkowych, w tym kwartalne analizy zbóż, ziemniaka, warzyw, żywca, nawozów mineralnych i pasz.

2.6. Prowadzenie doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego

Porejestrowe Doświadczalnictwo Odmianowe (PDO) jest ogólnokrajowym systemem badania wartości gospodarczej odmian. System tworzą doświadczenia ściśle, które mają na celu uzyskanie informacji o wartości gospodarczej odmian w konkretnych warunkach glebowo-klimatycznych województwa oraz reakcji odmiany na różne elementy agrotechniki.

Program ten dostosowuje nasze doświadczalnictwo odmianowe do mechanizmów rynkowych oraz standardów obowiązujących w Unii Europejskiej.

Porejestrowe Doświadczalnictwo Odmianowe koordynowane jest przez COBORU we współpracy z administracją i samorządem województwa oraz innymi instytucjami i organizacjami związanymi z rolnictwem i zainteresowanymi wdrażaniem postępu odmianowego, a więc: producentami, przemysłem przetwórczym itd.

Porejestrowe Doświadczalnictwo Odmianowe w województwie śląskim służy jako baza dydaktyczna dla rolników, producentów rolnych, służb doradczych i firm działających na rzecz rolnictwa. Na polach doświadczalnych odbywają się liczne szkolenia i pokazy.

W sezonie wegetacyjnym 2015/2016 na polu doświadczalnym ŚODR w Mikołowie założono doświadczenia z pszenicą ozimą – 37 badanych odmian, pszenżytem ozimym – 18 badanych odmian i żytem – 15 badanych odmian. Doświadczenia prowadzone są zgodnie z metodyką COBORU, przyjętą dla doświadczeń porejestrowych odmianowo – agrotechnicznych. Doświadczenia ze

zbożami założono na dwóch poziomach agrotechnicznych (przeciętnym i intensywnym), na każdym poziomie w dwóch powtórzeniach.

Dobór odmian do doświadczeń w obrębie poszczególnych gatunków jest określany przez Wojewódzki Zespół PDO. Odmiany wzorcowe są we wszystkich doświadczeniach jednakowe - zgodne z instrukcją COBORU.

Celem doświadczeń jest utworzenie List Odmian Zalecanych do uprawy w województwie. Głównym kryterium zamieszczenia odmiany na Liście Odmian Zalecanych jest wysokość i stabilność plonowania w województwie śląskim, ponadto rozważa się także inne cechy odmiany, jak np. odporność na choroby, zimotrwałość w przypadku roślin ozimych, wartość technologiczną, jakość ziarna, przydatność do przemysłu lub do specyficznych warunków gospodarowania.

W 2016 r. na polu dydaktyczno-doświadczalnym roślin rolniczych o warunkach glebowych reprezentatywnych dla województwa (kompleks żytni bardzo dobry i dobry) prowadzone będą, w systemie Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) 3 doświadczenia ścisłe, w tym 1 z 37 odmianami pszenicy ozimej, 1 z 15 odmianami żyta oraz 1 z 18 odmianami pszenżyta.

2.7 Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska.

Realizowana w Unii Europejskiej polityka jakości daje także pewność konsumentom, że kupują oni żywność bardzo wysokiej jakości, która jednocześnie charakteryzuje się wyjątkową, tradycyjną metodą produkcji. Ze względu na dużą różnorodność produktów wprowadzanych na rynek konsumenci oczekują ponadto jasnych i wyczerpujących informacji na temat jakości i pochodzenia produktu rolnego lub artykułu spożywczego. Identyfikację i wybór poszczególnych wyrobów ułatwiają oznaczenia geograficzne, nazwy pochodzenia oraz gwarantowane tradycyjne specjalności. Z każdym rokiem wzrasta ilość producentów rolnych podejmujących produkcję bezpiecznej, wysokiej jakości żywności w sposób chroniący, a wręcz poprawiający stan środowiska naturalnego np. rolnictwo zrównoważone lub rolnictwo ekologiczne.

W 2016 roku działalność upowszechnieniowa realizowana będzie przede wszystkim poprzez demonstracje prowadzone na polach dydaktyczno-doświadczalnych w Paniowach i Śmiłowicach oraz w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Proponowaną tematykę demonstracji i szkoleń opracowano na podstawie oferty instytutów branżowych, oferty stacji hodowli roślin, firm nasiennych, aktualnego Rejestru Odmian oraz propozycji specjalistów PZDR i praktyki rolniczej.

Prawidłowo prowadzone pola demonstracyjne są najbardziej efektywnym warsztatem dydaktycznym i zarazem bogatym źródłem informacji, przydatnych dla praktyki i nauki rolniczej. Ważne jest prowadzenie obserwacji dotyczących stanu roślin, ewentualnych szkód wynikających z przebiegu pogody w okresie wegetacji (przezimowanie, susza, podtopienie) oraz dużego nasilenia chorób, szkodników i chwastów.

W sumie zaplanowaliśmy zrealizowanie w 2016r. 174 demonstracji z 18 tematów, np.:

- wprowadzanie do produkcji nowych odmian roślin
- uprawa zbóż przy ograniczonych nakładach na środki produkcji

- kompleksowa ochrona ziemniaków przed zarazą ziemniaczaną
- uprawa poplonów z roślin motylkowych i nie motylkowych
- prawidłowe użytkowanie łąk i pastwisk
- higiena pozyskiwania mleka w gospodarstwach prowadzących chów bydła
- kompleksowa technologia produkcji jaj spożywczych wysokiej jakości na fermie kur niosek
- kompleksowa technologia hodowli drobiu na fermie reprodukcyjnej.

Ponadto upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska prowadzone będzie także w ramach planowanych przez pracowników ŚODR na 2016r. ponad 11,1 tys. konsultacji (porad indywidualnych) oraz 5,5 tys. wizyt w gospodarstwach rolnych.

Ich tematyka dotyczyła będzie m.in. następujących zagadnień:

- nowości technologiczne w produkcji rolnej (roślinnej, zwierzęcej, ogrodniczej)
- integrowana ochrona roślin
- wymogi wzajemnej zgodności CC
- odnawialne źródła energii
- ochrona środowiska w rolnictwie
- grupowe formy gospodarowania (grupy producentów, spółdzielnie).

Upowszechnianiu metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska służyć mają także imprezy promocyjne organizowane w 2016r. W sumie zaplanowano zorganizowanie 47 wystaw, 24 konkursów oraz 5 imprez promocyjnych. Wśród najciekawszych wymienić należy:

- Krajową Wystawę Rolniczą w Częstochowie
- Dzień Otwartych Drzwi w Mikołowie
- 39 wystaw dożynkowych (powiatowych i gminnych)
- konkursy na szczeblu regionalnym: „Agroliga 2016”, „BHP”, „Najlepsze gospodarstwo ekologiczne”, „Producent i Hodowca Trzody Chlewnej”, „Producent i Hodowca Bydła” czy „Sposób na sukces”.

2.8. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego.

Dziedzictwo kulturowe wsi jest świadectwem tego, jak żyły kolejne pokolenia naszych przodków. To nie tylko dziedzictwo materialne, ale i bardzo ulotne dziedzictwo niematerialne, którego najwięcej znaleźć jeszcze można na obszarach wiejskich. Dziedzictwo to także krajobraz, a więc przyroda przekształcona poprzez obecność i działalność człowieka. Niezwykle ważna jest ochrona tych dóbr po to, by służyły nam i następnym pokoleniom. Spadek po naszych przodkach jest ważny, bo decyduje o naszej tożsamości, naszych korzeniach, o swojskości miejsca, z którego się wywodzimy. Jednocześnie może się przyczynić do rozwoju okolicy – podnosi jej atrakcyjność turystyczną, pozwala tworzyć nowe miejsca pracy i źródła dochodów dla mieszkańców. Dostarcza doznań estetycznych i emocjonalnych, podnosi jakość życia, zachęca do przyjazdu.

Korzystając z unijnego wsparcia finansowego mieszkańcy obszarów wiejskich prowadzą coraz to nowocześniejsze gospodarstwa zachowując wyjątkowy krajobraz polskiej wsi, przy pełnym poszanowaniu otaczającego środowiska naturalnego.

W nadchodzącym roku zadanie powyższe realizowane będzie m.in. poprzez przeprowadzenie 2455 konsultacji i 1194 wizyt w gospodarstwach. Ich tematyka dotyczyła będzie m.in. takich zagadnień jak:

- ekologiczne metody produkcji
- produkt regionalny i tradycyjny
- zdrowa żywność
- dziedzictwo kulturowe
- systemy bezpieczeństwa żywnościowego
- WGD (żywienie, estetyka, zarządzanie)
- sprzedaż bezpośrednia
- przetwórstwo na poziomie gospodarstwa.

W działalności Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie istotną rolę odgrywa organizacja czy aktywna współpraca przy organizacji imprez promujących dziedzictwo przyrodnicze śląskiej wsi czy kulturę ludową naszego regionu. Uwzględniając potrzeby i oczekiwania lokalnych środowisk, w nadchodzącym roku planowana jest organizacja czy aktywna współpraca przy organizacji 4 wystaw, 9 konkursów oraz 6 imprez promocyjnych poświęconych powyższym zagadnieniom. Najciekawsze wśród nich to: „Redyk”, „Łossod”, „Wyszkubek” czy konkurs na szczeblu regionalnym „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”.

2.9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku.

Agroturystyka jest jednym z głównych kierunków rozwoju współczesnej turystyki, który jednocześnie przyczynia się do wielokierunkowego rozwoju i zachowania żywotności obszarów wiejskich oraz do kształtowania pozarolniczych funkcji wsi.

Gospodarstwa agroturystyczne nabywają nowe umiejętności tak przydatne na zmieniającym się rynku pracy. Jedną z nich jest poszerzenie oferty gospodarstwa agroturystycznego o usługi edukacyjne. Usługi te realizowane są w ramach Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych, która zrzesza gospodarstwa wiejskie przyjmujące dzieci i młodzież na „lekcje u rolnika”. Inwestycje agroturystyczne pozytywnie wpływają na rozwój infrastruktury wiejskiej oraz przyczyniają się do rozwoju wiejskiej przedsiębiorczości, co może zahamować odpływ ludności z terenów wiejskich.

Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promocja wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku realizowane będą w 2016r. poprzez przeprowadzenie przez doradców 1038 konsultacji (porad indywidualnych) oraz 422 wizyt. Ponadto planowane jest zorganizowanie i przeprowadzenie konkursu regionalnego „Na najlepsze gospodarstwo agroturystyczne” w województwie śląskim.

2.10. Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolno-środowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych

Globalne zmiany klimatu oddziałują w znaczący sposób na rolnictwo, ale rolnictwo także oddziałuje na klimat i otaczające środowisko. Poprzez prowadzoną produkcję rolnictwo kształtuje także krajobraz i ma wpływ na jakość wód w Polsce. Wsparcie dla gospodarstw prowadzących produkcję w sposób sprzyjający ochronie środowiska, zachowaniu bioróżnorodności i ukształtowanego przez wieki krajobrazu oraz powodującej ograniczenie rolniczych emisji azotu – to skuteczny sposób przeciwdziałania niekorzystnym zmianom klimatu i środowiska.

W celu włączenia się doradztwa w realizację zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, wykorzystujemy dostępne dla doradztwa metody pracy, w tym głównie: konsultacje, wizyty oraz zalecenia nawozowe.

W sumie w 2016 r. planujemy przeprowadzenie 1684 konsultacji oraz 634 wizyt, których tematyka dotyczyła będzie m.in. następujących zagadnień:

- Programy rolnośrodowiskowe
- Natura 2000
- Programy klimatyczne
- Dyrektywa azotanowa
- Dyrektywa wodna

Ponadto w nadchodzącym roku pracownicy ŚODR przygotowują zalecenia nawozowe dla 58 gospodarstw rolnych.

2.11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej

Objęcie rolników mechanizmami wspólnej polityki rolnej oraz uruchomienie poszczególnych programów w ramach funduszy strukturalnych sprawiło, że na teren województwa śląskiego skierowane zostały znaczące środki finansowe, które spowodowały ważne zmiany w zakresie potencjału produkcyjnego i warunków ekonomicznych prowadzenia działalności rolniczej. Dzięki programom wsparcia, poprawiło się techniczne uzbrojenie pracy w rolnictwie i wzrosła aktywność inwestycyjna rolników. Uruchomione europejskie fundusze na ułatwienie startu młodym rolnikom, a także wsparcie rolników w wieku przedemerytalnym spowodowały zmianę pokoleniową na wsi i w efekcie powstały nowe gospodarstwa prowadzone przez młodych, dobrze wykształconych i przygotowanych do zawodu rolników.

Wnioski z prowadzonych analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej oraz funkcjonowania gospodarstw rolnych wpływają na decyzje zarządzających i nie mają charakteru stałego gdyż modyfikowane są w zależności od sytuacji rynkowej. Doradcy na bieżąco śledzą te przemiany podczas wykonywania zadań doradczych w zakresie:

- ekonomiki i organizacji pracy
- badania koniunktury
- informacji rynkowej
- zarządzania gospodarstwem rolnym.

Proces restrukturyzacji naszego rolnictwa nie został jeszcze zakończony. Mimo pozytywnych zmian, proces modernizacji rolnictwa i docelowej organizacji polskiej wsi wciąż trwa. Efektywność naszego sektora rolnego jest w porównaniu do rozwiniętych gospodarek unijnych w dalszym ciągu niska i nie zniknęły całkowicie strukturalne obszary zaniedbań oraz niedorozwoju. W dalszym ciągu konieczne są działania zmierzające z jednej strony do wzrostu efektywności produkcji rolnej, z drugiej natomiast do zapewnienia satysfakcjonujących dochodów rodzinom rolniczym dysponującym ograniczonym potencjałem produkcyjnym. Konieczność pogodzenia różnych celów i adresatów pomocy stanowi duże wyzwanie dla programów wsparcia wsi i rolnictwa oraz dla doradztwa.

Doradcy na bieżąco śledzą i analizują te przemiany, a wyniki tych analiz wykorzystują w codziennej pracy doradczej, np. podczas udzielanych konsultacji, przeprowadzanych wizyt czy opracowanych kalkulacji opłacalności produkcji poszczególnych działalności. W sumie na 2016r. zaplanowano przeprowadzenie w tym zakresie 776 konsultacji i 592 wizyt oraz opracowanie 125 kalkulacji opłacalności produkcji.

2. 12. Działalność w ramach dotacji celowej – zestawienia tabelaryczne

2.12.1. Szkolenia dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

Tabela nr 1

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	Liczba osób	PZDR/Dział
1	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	szkolenia teoretyczne	106	1270	
		szkolenia praktyczne	82	712	
		pokazy	6	60	
		seminaria	16	480	
		konferencje	4	140	
		seminaria wyjazdowe	55	1374	
1.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	szkolenia teoretyczne	4	60	będziński
			7	100	bielski
			5	50	cieszyński
			1	20	częstochowski
			2	30	kłobucki
			8	115	mikołowski
			9		lubliniecki
			3	28	pszczyński
			2	20	rybnicki
			2	40	tarnogórski
			7	84	wodzisławski
			8	93	zawierciański
			2	50	DSPRSJiD

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	Liczba osób	PZDR/Dział
	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	szkolenie praktyczne	2	24	będziński
			2	20	bielski
			3	17	bieruńsko-lędziński
			3	30	cieszyński
			1	3	gliwicki
			13	76	kłobucki
			6	50	mikołowski
			7	58	myszkowski
			7	70	tarnogórski
			16	146	zawierciański
			10	54	żywiecki
			4	65	DSPRSJiD
			pokazy	5	50
		seminaria	1		lubliniecki
			2	50	DSPRSJiD
		seminaria wyjazdowe	9	327	będziński
			2	60	bieruńsko-lędziński
			4	60	cieszyński
			3	82	częstochowski
			2	40	gliwicki
			2	40	kłobucki
			4	90	mikołowski
			4	60	myszkowski
			2	25	pszczyński
			3	60	tarnogórski
			4	90	wodzisławski
		2	35	zawierciański	

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	Liczba osób	PZDR/Dział
1.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	szkolenia teoretyczne	3	56	będziński
			5	90	bielski
			3	30	cieszyński
			4	60	gliwicki
			6	120	lubliniecki
			1	8	pszczyński
			3	45	tarnogórski
			4	40	zawierciański
			1	20	DSPRSJiD
		szkolenie praktyczne	1	3	gliwicki
			1	15	raciborski
			1	6	wodzisławski
		seminaria	10	350	będziński
			3	80	DSPRSJiD
		konferencje	4	140	DSPRSJiD
		seminaria wyjazdowe	4	110	będziński
			1	30	bieruńsko-lędziński
			2	30	myszkowski
			1	40	raciborski
1	30		DSPRSJiD		
1.3.	Nowe rozwiązania w produkcji ogrodniczej	szkolenia teoretyczne	11	154	będziński
			1	10	bieruńsko-lędziński
			1	10	częstochowski
			1	20	mikołowski
			1	12	wodzisławski
			1	25	DSPRSJiD

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	Liczba osób	PZDR/Dział
	Nowe rozwiązania w produkcji ogrodniczej	szkolenie praktyczne	2	15	bieruńsko-lędziński
			1	10	myszkowski
			2	50	DSPRSJiD
		pokazy	1	10	cieszyński
		seminaria wyjazdowe	1	40	będziński
			1	15	cieszyński
			1	40	kłobucki
			1	40	pszczyński
			1	30	wodzisławski
		2	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	szkolenia teoretyczne	27
szkolenia praktyczne	41			315	
seminaria	1			30	
konferencje	1			700	
seminaria wyjazdowe	8			185	
2.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	szkolenia teoretyczne	1	15	będziński
			1	15	rybnicki
			6	60	tarnogórski
			3	45	zawierciański
		szkolenie praktyczne	20	127	częstochowski
			2	20	mikołowski
			7		lubliniecki
			3	15	żywiecki
		seminaria wyjazdowe	3	65	mikołowski
			1	45	raciborski
			2	35	zawierciański

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	Liczba osób	PZDR/Dział
2.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	szkolenia teoretyczne	4	60	bielski
			1	20	częstochowski
			1	20	mikołowski
			2	40	raciborski
			3	45	tarnogórski
			3	60	DSPRSJiD
		szkolenie praktyczne	2	13	częstochowski
			5		lubliniecki
		seminaria	1	30	DSPRSJiD
		konferencje	1	700	DPWGDIA
		seminaria wyjazdowe	1	20	raciborski
2.3.	Nowe rozwiązania w produkcji ogrodniczej	szkolenia teoretyczne	1	10	częstochowski
			1	15	żywiecki
		szkolenie praktyczne	1	10	cieszyński
			1	10	wodzisławski
		seminaria wyjazdowe	1	20	wodzisławski
3	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	szkolenia teoretyczne	3	30	bielski
			3	40	częstochowski
			2	20	myszkowski
			1	10	pszczyński
			1	15	rybnicki
			2	20	zawierciański
			1	25	D.EKONOMIKI
		warsztaty	1	25	D.EKONOMIKI

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	Liczba osób	PZDR/Dział
4	Rolnictwo ekologiczne	szkolenia teoretyczne	2	30	gliwicki
			3	40	DSPRSJiD
5	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	szkolenia teoretyczne	2	20	bielski
			2	20	cieszyński
			3	35	częstochoowski
			1	20	kłobucki
			1	12	wodzisławski
			1	10	zawierciański
			3	50	żywiecki
			8	160	DPWGDIA
		seminaria	1	15	cieszyński
		seminaria wyjazdowe	1	30	kłobucki
		3	60	DPWGDIA	
6	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	szkolenia teoretyczne	2	25	bielski
			2	30	bieruńsko-lędziński
			1	10	cieszyński
			2	20	myszkowski
			1	20	raciborski
			3	75	rybnicki
			3	33	tarnogórski
			1	12	wodzisławski
			2	16	zawierciański
		pokazy	2	30	częstochoowski
		2	20	zawierciański	
		seminaria wyjazdowe	1	15	częstochoowski
		1	40	myszkowski	
		2	70	raciborski	
		1	15	zawierciański	

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	Liczba osób	PZDR/Dział
7	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych	szkolenia teoretyczne	334	4850	
		szkolenia praktyczne	1	5	
		seminaria wyjazdowe	1	20	
7.1.	Dopłaty Bezpośrednie	szkolenia teoretyczne	2	45	będziński
			8	100	bielski
			2	30	bieruńsko-lędziński
			21	210	cieszyński
			10	220	częstochowski
			5	80	gliwicki
			10	145	kłobucki
			7	105	mikołowski
			9	130	myszkowski
			15	150	lubliniecki
			9	115	pszczyński
			6	160	raciborski
			3	60	rybnicki
			5	60	tarnogórski
			4	65	wodzisławski
			17	202	zawierciański
			13	185	żywiecki
2	45	będziński			
	szkolenie praktyczne	1	5	pszczyński	
7.2.	PROW 2007-2013	szkolenia teoretyczne	2	40	DSPRSJiD

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	Liczba osób	PZDR/Dział
7.3.	PROW 2014-2020	szkolenia teoretyczne	2	30	będziński
			13	160	bielski
			5	75	Wniosek o płatność
			17	180	cieszyński
			20	327	częstochowski
			3	40	gliwicki
			14	225	kłobucki
			2	40	mikołowski
			17	200	myszkowski
			14	180	lubliniecki
			5	48	pszczyński
			12	290	raciborski
			1	20	rybnicki
			11	195	tarnogórski
			1	15	wodzisławski
			26	388	zawierciański
			15	185	żywiecki
		2	50	D.EKONOMIKI	
		seminaria wyjazdowe	1	20	tarnogórski
7.4.	Kredyty preferencyjne z dofinansowaniem krajowym	szkolenia teoretyczne	1	10	cieszyński
			1		lubliniecki
			2	40	raciborski
			2	30	tarnogórski

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	Liczba osób	PZDR/Dział
8.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	szkolenia teoretyczne	2	20	cieszyński
			3	70	częstochowski
			2	30	kłobucki
			1	15	myszkowski
			1	15	raciborski
			3	45	tarnogórski
			2	30	żywiecki
		olimpiady	1	40	DPWGDIA
9.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	seminaria wyjazdowe	1	15	częstochowski
			1	10	cieszyński
			1	8	pszczyński
10.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	szkolenia teoretyczne	1	25	D.EKONOMIKI
			3	35	bielski
			2	20	cieszyński
			4	50	częstochowski
			1	15	gliwicki
			2	30	myszkowski
		2	28	tarnogórski	
		sz. praktyczne	2	30	raciborski
		pokazy	2	30	częstochowski
			2	20	myszkowski
			2	40	zawierciański
		seminaria wyjazdowe	1	40	częstochowski
			3	70	myszkowski
			1	20	raciborski
			5	80	wodzisławski
			1	40	żywiecki

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	Liczba osób	PZDR/Dział
11.	Metody produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska	szkolenia teoretyczne	1	10	bieruńsko-lędziński
			3	30	cieszyński
			1	15	gliwicki
			3	45	mikołowski
			2	25	myszkowski
			2	15	pszczyński
			7	103	wodzisławski
			2	30	żywiecki
			1	15	DPWGDIA
			1	20	DSPRSJiD
			1	10	bieruńsko-lędziński
		sz. praktyczne	1	5	żywiecki
		pokaży	1	10	myszkowski
			1	10	zawierciański
olimpiady	1	30	DPWDiA		
s. wyjazdowe	1	30	zawierciański		
12.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego	szkolenia teoretyczne	1	10	bielski
			2	30	częstochowski
			2	30	gliwicki
			3	30	mikołowski
			4	50	myszkowski
			2	20	pszczyński
			3	60	raciborski
			3	40	tarnogórski
			6	88	wodzisławski
		szkolenie praktyczne	3	60	rybnicki
			1	7	zawierciański
2	10		żywiecki		

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	Liczba osób	PZDR/Dział
	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego	pokazy	1	15	myszkowski
			1	12	raciborski
			2	30	zawierciański
			1	25	DPWGDiA
		seminaria wyjazdowe	1	50	będziński
			2	80	bieruńsko-łędzki
			1	50	częstochoowski
			2	60	mikołowski
			2	80	raciborski
			2	80	rybnicki
			3	120	tarnogórski
			1	20	wodzisławski
		1	45	żywiecki	
		13.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	szkolenia teoretyczne	2
4	40				cieszyński
3	30				częstochoowski
2	30				gliwicki
1	15				kłobucki
1	10				myszkowski
2	40				DPWGDiA
1	15				cieszyński
seminaria wyjazdowe	1			40	częstochoowski
	1			30	mikołowski
	1			50	raciborski
	2			90	rybnicki
	1			25	wodzisławski
	2			90	żywiecki

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	Liczba osób	PZDR/Dział
14.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych /10/	szkolenia teoretyczne	4	50	bielski
			1	20	bieruńsko-lędziński
			1	10	cieszyński
			3	64	częstochowski
			4	100	gliwicki
			1	8	pszczyński
			2	50	raciborski
			1	25	rybnicki
			2	30	tarnogórski
			1	65	zawierciański
			2	30	żywiecki
			2	40	DSPRSJiD
		szkolenie praktyczne	1	10	zawierciański
Razem organizowane zadania oświatowe w ramach wszystkich w.w. tematów:	szkolenia teoretyczne	642	9422		
	szkolenia praktyczne	134	1154		
	pokazy	23	302		
	seminaria	18	565		
	konferencje	5	840		
	olimpiady	2	70		
	seminaria wyjazdowe	110	3029		
	warsztaty	1	25		

2.12.2. Działalność informacyjna wspierająca rozwój produkcji rolniczej

2. 12.2.1. Działalność informacyjna

Tabela nr 2

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
1.	Nowe rozwiązania technologiczne w produkcji rolniczej	porada informacyjna	40	będziński
			30	cieszyński
			30	częstochoowski
			100	lubliniecki
			20	tarnogórski
			50	wodzisławski
			18	zawierciański
			20	DSPRSJiD
		news'y	2	częstochoowski
			1	kłobucki
			6	mikołowski
			2	wodzisławski
			6	DSPRSJiD
		artykuły	2	kłobucki
			2	mikołowski
			2	myszkowski
			6	wodzisławski
8	DSPRSJiD			
wywiady	2	DSPRSJiD		
2.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	porada informacyjna	75	bielski
			8	bieruńsko-lędziński
			43	cieszyński
			20	częstochoowski
			30	kłobucki
			10	mikołowski
			220	lubliniecki
			100	tarnogórski

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział		
	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	porada informacyjna	10	wodzisławski		
			18	zawierciański		
			20	DSPRSJiD		
		news'y	2	częstochoowski		
			3	kłobucki		
			3	lubliniecki		
			3	DSPRSJiD		
		artykuły	3	bieruńsko-lędziński		
			1	kłobucki		
			8	DSPRSJiD		
		wywiady	1	cieszyński		
			1	DSPRSJiD		
		3.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	porada informacyjna	80	będziński
					105	bielski
45	cieszyński					
20	częstochoowski					
25	kłobucki					
10	mikołowski					
210	lubliniecki					
10	raciborski					
10	zawierciański					
70	DSPRSJiD					
news'y	40			będziński		
	1			lubliniecki		
	6			DPWGDIA		
artykuły	12			będziński		
	2			bielski		
	2			cieszyński		
	2			gliwicki		
	25			DSPRSJiD		
wywiady	2			DSPRSJiD		

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
4.	Nowe rozwiązania w produkcji ogrodniczej	porada informacyjna	4	bieruńsko-lędziński
			15	cieszyński
			20	częstochoowski
			80	gliwicki
			5	kłobucki
			5	zawierciański
			30	DSPRSJiD
		news'y	3	częstochoowski
			10	gliwicki
			2	kłobucki
			5	DSPRSJiD
		artykuły	1	cieszyński
			1	żywiecki
			5	DSPRSJiD
5.	Integrowana ochrona roślin	porada informacyjna	4	bieruńsko-lędziński
			18	cieszyński
			80	częstochoowski
			20	gliwicki
			10	mikołowski
			116	lubliniecki
			100	tarnogórski
			10	wodzisławski
			10	zawierciański
			20	żywiecki
			25	DSPRSJiD
		news'y	2	kłobucki
			3	mikołowski
			3	zawierciański
		artykuły	1	cieszyński
			1	wodzisławski
			5	DSPRSJiD

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
6.	Dostosowywanie gospodarstw rolnych do wymogów wzajemnej zgodności CC	porada informacyjna	20	będziński
			45	bielski
			57	cieszyński
			20	częstochoowski
			50	kłobucki
			260	lubliniecki
			150	raciborski
			25	zawierciański
			30	żywiecki
			5	D.EKONOMIKI
			5	DPWGDIA
			47	DSPRSJiD
		news'y	6	zawierciański
		artykuły	1	bielski
	3	DSPRSJiD		
wywiady	1	DSPRSJiD		
7.	WPR	porada informacyjna	10	będziński
			83	bielski
			8	bieruńsko-lędziński
			110	cieszyński
			80	częstochoowski
			20	kłobucki
			260	lubliniecki
			210	raciborski
			30	zawierciański
			115	żywiecki
			40	D.EKONOMIKI
			23	DSPRSJiD

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	WPR	news'y	5	bielski
			1	bieruńsko-lędziński
			3	częstochoowski
			2	kłobucki
			10	DMDSiW
		artykuły	2	lubliniecki
8.	Dopłaty bezpośrednie	porada informacyjna	20	będziński
			182	bielski
			16	bieruńsko-lędziński
			160	cieszyński
			66	częstochoowski
			192	gliwicki
			70	kłobucki
			156	mikołowski
			890	lubliniecki
			398	raciborski
			290	tarnogórski
			20	wodzisławski
			40	zawierciański
			220	żywiecki
			35	D.EKONOMIKI
			10	DPWGDIA
			140	DSPRSJiD
		news'y	2	będziński
			10	cieszyński
			3	częstochoowski
			2	kłobucki
			6	mikołowski
			3	lubliniecki

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Dopłaty bezpośrednie		6	rybnicki
			2	wodzisławski
			11	zawierciański
			2	żywiecki
			5	DMDSiW
		artykuły	1	cieszyński
		1	częstochoowski	
9.	PROW 2007-2013	porada informacyjna	12	cieszyński
			10	kłobucki
			40	lubliniecki
		news'y	1	kłobucki
			2	DSPRSJiD
		artykuły	1	DSPRSJiD
10.	PROW 2014-2020	porada informacyjna	195	bielski
			12	bieruńsko-lędziński
			122	cieszyński
			100	częstochoowski
			122	gliwicki
			50	kłobucki
			70	mikołowski
			200	lubliniecki
			160	raciborski
			40	rybnicki
			60	zawierciański
			20	żywiecki
			65	D.EKONOMIKI
			15	DPWGDIA
			45	DSPRSJiD

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	PROW 2014-2020	news'y	3	cieszyński
			1	częstochoowski
			4	kłobucki
			15	myszkowski
			3	lubliniecki
			1	zawierciański
			5	żywiecki
			5	DMDSiW
			4	DPWGDIA
		2	DSPRSJiD	
		artykuły	3	myszkowski
1	DSPRSJiD			
11.	Ochrona środowiska	porada informacyjna	20	będziński
			47	cieszyński
			10	częstochoowski
			25	kłobucki
			130	lubliniecki
			40	zawierciański
			10	żywiecki
			31	DSPRSJiD
		news'y	2	wodzisławski
		artykuły	1	lubliniecki
			2	żywiecki
2	DSPRSJiD			
12.	Analiza rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji	porada informacyjna	12	gliwicki
			42	lubliniecki
		news'y	4	lubliniecki
			1	myszkowski
			68	D.EKONOMIKI
		artykuły	3	DPWGDIA
		artykuły	11	D.EKONOMIKI

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
13.	Rachunkowość rolna	porada informacyjna	20	cieszyński
			10	częstochoowski
			50	kłobucki
			30	lubliniecki
			20	zawierciański
			30	D.EKONOMIKI
14.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	porada informacyjna	20	lubliniecki
			4	zawierciański
			10	żywiecki
			15	D.EKONOMIKI
		news'y	7	lubliniecki
			1	DSPRSJiD
artykuły	4	D.EKONOMIKI		
15.	Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich	porada informacyjna	32	bielski
			4	cieszyński
			10	kłobucki
			32	mikołowski
			20	lubliniecki
			10	żywiecki
			5	D.EKONOMIKI
			10	DPWGDIA
		news'y	4	bielski
			1	kłobucki
			2	mikołowski
			5	myszkowski
		artykuły	2	DPWGDIA
			1	myszkowski
artykuły	1	DPWGDIA		

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
16.	Unowocześnienie gospodarstwa domowego	porada informacyjna	12	mikołowski
			50	raciborski
			4	zawierciański
			45	DPWGDIA
		news'y	10	myszkowski
			5	rybnicki
			5	zawierciański
		artykuły	2	bielski
			2	myszkowski
			1	rybnicki
			1	tarnogórski
			6	zawierciański
			6	DPWGDIA
17.	OZE	porada informacyjna	20	będziński
			5	cieszyński
			20	gliwicki
			4	raciborski
			6	zawierciański
			140	DPWGDIA
			20	DSPRSJiD
		news'y	22	DPWGDIA
		artykuły	2	DPWGDIA
18.	Grupy producentów	porada informacyjna	5	kłobucki
			5	D.EKONOMIKI
			5	DPWGDIA
		news'y	1	cieszyński
			2	DPWGDIA
		artykuły	1	DPWGDIA

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
19.	Ekologiczne metody produkcji	porada informacyjna	12	będziński
			6	cieszyński
			4	gliwicki
			5	kłobucki
			20	lubliniecki
			10	zawierciański
			10	żywiecki
			61	DSPRSJiD
		artykuły	2	DSPRSJiD
20.	Produkt regionalny i tradycyjny	porada informacyjna	12	cieszyński
			30	rybnicki
			5	zawierciański
			15	DPWGDIA
		news'y	1	częstochoowski
			2	kłobucki
			10	myszkowski
			1	raciborski
			1	zawierciański
			3	żywiecki
			1	DPWGDIA
		artykuły	1	częstochoowski
			1	myszkowski
			1	pszczyński
			2	DPWGDIA
wywiady	1	tarnogórski		
21.	Dziedzictwo kulturowe	porada informacyjna	10	cieszyński
			3	kłobucki
			20	lubliniecki
			30	raciborski
			20	zawierciański
			20	DPWGDIA

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Dziedzictwo kulturowe	news'y	2	bielski
			4	bieruńsko-lędziński
			2	częstochoowski
			7	kłobucki
			5	mikołowski
			5	myszkowski
			2	lubliniecki
			2	raciborski
			2	rybnicki
			3	wodzisławski
			2	zawierciański
			5	DPWGDIA
			artykuły	1
		3		kłobucki
		1		raciborski
		1		wodzisławski
		2		żywiecki
		7		DPWGDIA
		22.	Systemy bezpieczeństwa żywności	porada informacyjna
5	cieszyński			
10	DPWGDIA			
16	DSPRSJiD			
artykuły	1			DSPRSJiD
23.	Sprzedaż bezpośrednia	porada informacyjna	19	bielski
			83	cieszyński
			20	częstochoowski
			22	mikołowski
			42	lubliniecki
			10	zawierciański

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Sprzedaż bezpośrednia	porada informacyjna	10	żywiecki
			35	DPWGDiA
			19	DSPRSJiD
		news'y	4	rybnicki
			4	DPWGDiA
		artykuły	1	częstochowski
			1	DPWGDiA
			1	DSPRSJiD
		24.	Przetwórstwo na poziomie gospodarstwa	porada informacyjna
15	żywiecki			
10	DPWGDiA			
news'y	4	DPWGDiA		
25.	Agroturystyka i turystyka wiejska	porada informacyjna	100	cieszyński
66			gliwicki	
5			kłobucki	
34			lubliniecki	
20			raciborski	
24			zawierciański	
10			żywiecki	
65			DPWGDiA	
news'y		2	cieszyński	
		2	kłobucki	
		3	raciborski	
		2	rybnicki	
		2	żywiecki	
artykuły		4	DPWGDiA	
		1	kłobucki	
			3	DPWGDiA

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
26.	Zagrody edukacyjne	porada informacyjna	26	cieszyński
			30	DPWGDia
		news'y	1	cieszyński
			2	kłobucki
			10	DPWGDia
		artykuły	1	cieszyński
1	DPWGDia			
27.	LGD	porada informacyjna	12	bielski
			15	cieszyński
			2	lubliniecki
			5	DPWGDia
			8	DSPRSJiD
		news'y	2	kłobucki
			5	DPWGDia
			2	DSPRSJiD
		artykuły	1	DSPRSJiD
28.	Programy rolnośrodowiskowo-klimatyczne	porada informacyjna	42	cieszyński
			20	lubliniecki
			100	raciborski
			10	żywiecki
			150	DSPRSJiD
		news'y	2	raciborski
			2	DPWGDia
		artykuły	1	DSPRSJiD
29.	Natura 2000	porada informacyjna	10	cieszyński
			10	wodzisławski
			5	zawierciański
			10	żywiecki
			34	DSPRSJiD

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
30.	Dyrektywa azotanowa i wodna	porada informacyjna	6	DSPRSJiD
		news'y	2	DPWGDIA
31.	Inne	porada informacyjna	4	bieruńsko-lędziński
			57	cieszyński
			12	mikołowski
			218	lubliniecki
			9	DPWGDIA
			10	DSPRSJiD
		news'y	25	będziński
			2	bieruńsko-lędziński
			13	cieszyński
			27	częstochoowski
			14	gliwicki
			5	kłobucki
			12	mikołowski
			15	lubliniecki
			5	pszczyński
			32	raciborski
			11	rybnicki
			17	tarnogórski
			3	wodzisławski
			10	DMDSiW
14	DPWGDIA			
artykuły	4	będziński		
	5	cieszyński		
	1	częstochoowski		
	2	gliwicki		
	11	lubliniecki		

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Inne		3	pszczyński
			3	raciborski
			2	rybnicki
			1	wodzisławski
			4	DMDSiW
		wywiady	1	rybnicki
Razem zadania informacyjne w ramach wszystkich w.w. tematów:		porada informacyjna	10753	
		news'y	713	
		artykuły	217	
		wywiady	9	

2. 12.2.2. Działalność wydawnicza

Tabela nr 3

Lp.	Tytuł wydawnictwa	Rodzaj publikacji	Nakład (liczba egz.)	Dział
1.	Katalog wystawowy XXV Krajowej Wystawy Rolniczej XVII Dni Europejskiej Kultury Ludowej	katalog	2650	DMDSiW
2.	Katalog wystawowy Dni Otwartych Drzwi	katalog	2650	DMDSiW
3.	Plakat Dni Otwartych Drzwi	plakat	500	DMDSiW
4.	Dodatek reklamowy Dni Otwartych Drzwi	brozura	2650	DMDSiW
5.	Swojskie smaki-produkty i potrawy regionalne	brozura	3000	DPWGDIA
6.	Materiały konferencyjne Krajowa Konferencja Pszczelarska	brozura	1000	DPWGDIA
7.	Zapraszamy na pole doświadczalne	ulotka	500	DSPRSJiD
8.	Charakterystyka odmian ziemniaka	brozura	2000	DSPRSJiD
9.	Charakterystyka odmian ziemniaka	ulotka	500	DSPRSJiD
RAZEM:			15 450	

2.12.3. Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

Tabela nr 4

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR / Dział
1.	Zakładanie gospodarstwa edukacyjnego – rekomendacje	wizyty	1	DPWGDIA
2.	Prośrodowiskowe rozwiązania w produkcji rolnej	konsultacje	10	DSPRSJiD
3.	Szkolenia w zakresie stosowania Środków	Konsultacje	100	bielski
			5	mikołowski
		wizyty	10	bielski
			5	mikołowski
4.	Integrowana produkcja	konsultacje	60	wodzisławski
		wizyty	20	wodzisławski
5.	Produkcja ogrodnicza	konsultacje	10	gliwicki
		wizyty	10	gliwicki
6.	Kurs kombajnistów	konsultacje	5	mikołowski
		wizyty	5	mikołowski
Razem liczba zadań ze wszystkich tematów :		konsultacje	190	
		wizyty	51	

2.12.4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych

Tabela nr 5

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
1.	PROW 2007-2013	konsultacje	20	będziński
			10	bieruńsko-lędzki
			10	cieszyński
			40	częstochocki
			100	gliwicki
			76	kłobucki
			264	lubliniecki
			16	pszczyński
			50	zawierciański
			4	żywiecki
			5	DPWGDIA
			50	DSPRSJiD
			wizyty	10
		10		bieruńsko-lędzki
		6		cieszyński
		10		częstochocki
		21		kłobucki
		20		mikołowski
		50		lubliniecki
		10	pszczyński	
10	tarnogórski			
30	zawierciański			
4	żywiecki			

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	PROW 2007-2013	wizyty	20	DSPRSJiD
		określenie wielkości ekonomicznej gospodarstwa	17	kłobucki
			5	lubliniecki
2	PROW 2014-2020	konsultacje	148	będziński
			1065	bielski
			66	bieruńsko-lędzki
			478	cieszyński
			965	częstochoowski
			360	gliwicki
			742	kłobucki
			140	mikołowski
			1212	myszkowski
			890	lubliniecki
			215	pszczyński
			304	raciborski
			80	rybnicki
			179	tarnogórski
			180	wodzisławski
			320	zawierciański
			190	żywiecki
85	D.EKONOMIKI			
10	DPWGDIA			
155	DSPRSJiD			

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	PROW 2014-2020	wizyty	103	będziński
			125	bielski
			112	bieruńsko-lędziński
			317	cieszyński
			184	częstochoowski
			80	gliwicki
			228	kłobucki
			188	mikołowski
			40	myszkowski
			135	lubliniecki
			100	pszczyński
			302	raciborski
			150	rybnicki
			95	tarnogórski
			70	wodzisławski
			124	zawierciański
			109	żywiecki
			12	D.EKONOMIKI
			30	DSPRSJiD
		określenie wielkości ekonomicznej gospodarstwa	155	częstochoowski
			40	gliwicki
			72	kłobucki
			80	lubliniecki
			105	zawierciański
			45	żywiecki
			10	D.EKONOMIKI
			20	DSPRSJiD

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
3.	Dopłaty bezpośrednie	konsultacje	150	będziński
			600	bielski
			126	bieruńsko-lędziński
			335	cieszyński
			765	częstochowski
			630	gliwicki
			800	kłobucki
			275	mikołowski
			842	myszkowski
			820	lubliniecki
			280	pszczyński
			385	raciborski
			170	rybnicki
			383	tarnogórski
			150	wodzisławski
			300	zawierciański
			174	żywiecki
			60	D.EKONOMIKI
			70	DPWGDIA
			260	DSPRSJID
		wizyty	40	będziński
			75	bielski
			98	bieruńsko-lędziński
			212	cieszyński
			145	częstochowski
			110	gliwicki
			186	kłobucki

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Dopłaty bezpośrednie	wizyty	197	mikołowski
			5	myszkowski
			66	lubliniecki
			60	pszczyński
			150	raciborski
			80	rybnicki
			205	tarnogórski
			60	wodzisławski
			16	zawierciański
			40	żywiecki
			2	D.EKONOMIKI
			8	DSPRSJiD
			określenie wielkości ekonomicznej gospodarstwa	25
		28	raciborski	
5	DSPRSJiD			
4	Pozyskiwanie środków pochodzących z Unii Europejskiej z innych programów	konsultacje	25	będziński
75			bielski	
170			cieszyński	
97			częstochoowski	
15			kłobucki	
5			mikołowski	
140			lubliniecki	
175			raciborski	
70			wodzisławski	
50			zawierciański	
35			żywiecki	
8			D.EKONOMIKI	

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Pozyskiwanie środków pochodzących z Unii Europejskiej z innych programów	konsultacje	15	DPWGDiA
			75	DSPRSJiD
		wizyty	25	będziński
			62	cieszyński
			35	częstochoowski
			5	kłobucki
			5	mikołowski
			16	lubliniecki
			150	raciborski
			42	wodzisławski
			20	zawierciański
			25	DSPRSJiD
			określenie wielkości ekonomicznej gospodarstwa	29
		5.	Pomoc w zakresie szacowania strat powstałych w wyniku klęski żywiołowej	konsultacje
60	lubliniecki			
20	rybnicki			
10	zawierciański			
50	DSPRSJiD			
wizyty	20			częstochoowski
	40			lubliniecki
	10			wodzisławski
określenie wielkości ekonomicznej gospodarstwa	1			bieruńsko-lędziński

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
6.	Pozyskiwanie środków z innych instytucji krajowych	konsultacje	20	bielski
			30	cieszyński
			40	częstochoowski
			20	gliwicki
			100	kłobucki
			25	lubliniecki
			90	pszczyński
			50	raciborski
			100	tarnogórski
			90	wodzisławski
			10	żywiecki
			5	D.EKONOMIKI
			12	DPWGDIA
			20	DSPRSJiD
		wizyty	20	cieszyński
			15	częstochoowski
			10	kłobucki
			60	pszczyński
			50	tarnogórski
			66	wodzisławski
Razem liczba zadań doradczych w ramach wszystkich w.w. tematów:	konsultacje	17731		
	wizyty	5136		
	określenie wielkości ekonomicznej gospodarstwa	637		

2.12.5. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowych

Tabela nr 6

L.p.	Forma i zakres tematyczny*	Liczba	PZDR/Dział
I	ANALIZY (rodzaj analiz)		
1.	Analizy rynkowe zbóż	4	Dział Ekonomiki
2.	Analizy rynkowe ziemniaka	4	Dział Ekonomiki
3.	Analizy rynkowe warzyw	4	Dział Ekonomiki
4.	Analizy rynkowe żywca	4	Dział Ekonomiki
5.	Analizy rynkowe nawozów mineralnych	4	Dział Ekonomiki
6.	Analiza rynkowa pasz	4	Dział Ekonomiki
II	MONITORING CEN PRODUKTÓW ROLNYCH I ŚRODKÓW PRODUKCJI		
1.	Monitoring cen targowiskowych produktów rolnych	108	Dział Ekonomiki
2.	Monitoring cen środków produkcji	108	Dział Ekonomiki

2.12.6. Prowadzenie doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego

Tabela nr 7

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Forma</i>	<i>Liczba</i>	<i>Odpowiedzialny doradca</i>	<i>Uwagi</i>
I.	DOŚWIADCZENIA WEDŁUG METOD OKREŚLONYCH REGULAMINEM COBORU				
1.	Pszenica ozima	Doświadczenie ścisłe	1	Andrzej Wieczorek	37 odmian, 4 powtórzenia
2.	Żyto ozime	Doświadczenie ścisłe	1	Andrzej Wieczorek	15 odmian, 4 powtórzenia
RAZEM:		Doświadczenie ścisłe	3		

2.12.7. Upowszechnienie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska

2.12.7.1. Działalność doradcza

Tabela nr 8

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział		
1.	Nowości technologiczne w produkcji rolnej	konsultacje	75	będziński		
			130	bielski		
			10	bieruńsko-lędzki		
			270	cieszyński		
			361	częstochocki		
			250	gliwicki		
			84	kłobucki		
			50	mikołowski		
			60	myszkowski		
			47	lubliniecki		
			60	rybnicki		
			50	tarnogórski		
			10	wodzisławski		
			135	zawierciański		
			40	żywiecki		
			50	DSPRSJiD		
			wizyty	50	będziński	
				3	bielski	
		63		bieruńsko-lędzki		
		205		cieszyński		
		110		częstochocki		
					50	gliwicki

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Nowości technologiczne w produkcji rolnej		33	kłobucki
			132	mikołowski
			10	lubliniecki
			60	rybnicki
			26	tarnogórski
			10	wodzisławski
			34	zawierciański
			25	żywiecki
			3	DSPRSJiD
2.	Nowości technologiczne w produkcji roślinnej	konsultacje	65	będziński
			210	bielski
			70	bieruńsko-łędziński
			285	cieszyński
			138	częstochowski
			10	gliwicki
			274	kłobucki
			77	mikołowski
			10	myszkowski
			102	lubliniecki
			60	pszczyński
			30	rybnicki
			6	wodzisławski
			210	zawierciański
			51	żywiecki
	180	DSPRSJiD		

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Nowości technologiczne w produkcji roślinnej	wizyty	30	będziński
			100	bielski
			205	bieruńsko-lędziański
			302	cieszyński
			74	częstochoowski
			105	gliwicki
			70	mikołowski
			17	lubliniecki
			40	pszczyński
			50	rybnicki
			4	wodzisławski
			140	zawierciański
			10	żywiecki
			50	DSPRSJiD
3.	Nowości technologiczne w produkcji zwierzęcej	konsultacje	334	będziński
			172	bielski
			26	bieruńsko-lędziański
			139	cieszyński
			40	częstochoowski
			300	gliwicki
			96	kłobucki
			57	mikołowski
			130	lubliniecki
			40	pszczyński
			50	rybnicki
			100	tarnogórski

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Nowości technologiczne w produkcji zwierzęcej	konsultacje	166	zawierciański
			34	żywiecki
			480	DSPRSJiD
		wizyty	70	będziński
			100	bielski
			57	bieruńsko-lędziński
			122	cieszyński
			31	częstocheński
			120	gliwicki
			43	kłobucki
			82	mikołowski
			22	lubliniecki
			40	pszczyński
			100	rybnicki
			10	łarnogórski
			80	zawierciański
			2	żywiecki
			79	DSPRSJiD
			4.	Nowości technologiczne w produkcji ogrodnicej
20	bieruńsko-lędziński			
35	cieszyński			
20	częstocheński			
60	gliwicki			
65	kłobucki			
15	mikołowski			

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Nowości technologiczne w produkcji ogrodnictwa	konsultacje	60	myszkowski
			6	wodzisławski
			5	zawierciański
			24	żywiecki
			110	DSPRSJiD
		wizyty	40	będziński
			45	bieruńsko-lędziński
			65	cieszyński
			20	częstochowski
			10	gliwicki
			22	kłobucki
			8	mikołowski
			4	wodzisławski
			15	żywiecki
10	DSPRSJiD			
5.	Integrowana ochrona roślin	konsultacje	40	będziński
			75	bielski
			32	bieruńsko-lędziński
			88	cieszyński
			252	częstochowski
			60	gliwicki
			176	kłobucki
			38	mikołowski
			60	myszkowski
140	lubliniecki			

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Integrowana ochrona roślin	konsultacje	38	pszczyński
			70	rybnicki
			25	tarnogórski
			30	wodzisławski
			180	zawierciański
			42	żywiecki
			5	DPWGDIA
			125	DSPRSJID
		wizyty	20	będziński
			21	bielski
			85	bieruńsko-lędziański
			55	cieszyński
			80	częstochowski
			20	gliwicki
			63	kłobucki
			88	mikołowski
			10	lubliniecki
			10	pszczyński
			80	rybnicki
			20	tarnogórski
			20	wodzisławski
			75	zawierciański
			7	żywiecki
15	DSPRSJID			

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
6.	Grupy producentów	konsultacje	10	częstochoowski
			5	kłobucki
			13	mikołowski
			40	zawierciański
			6	żywiecki
			2	DPWGDIA
		wizyty	11	bieruńsko-łędziański
			5	cieszyński
			16	mikołowski
			18	zawierciański
7.	Wymogi wzajemnej zgodności (CC)	konsultacje	75	będziański
			80	bielski
			44	bieruńsko-łędziański
			70	cieszyński
			308	częstochoowski
			226	gliwicki
			161	kłobucki
			40	mikołowski
			20	myszkowski
			170	lubliniecki
			180	pszczyński
			203	raciborski
			30	rybnicki
			40	tarnogórski
20	wodzisławski			

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Wymogi wzajemnej zgodności (CC)	konsultacje	352	zawierciański
			61	żywiecki
			10	DPWGDIA
			70	DSPRSJiD
		wizyty	40	będziński
			15	bielski
			92	bieruńsko-lędziński
			38	cieszyński
			101	częstochowski
			60	gliwicki
			76	kłobucki
			64	mikołowski
			30	lubliniecki
			120	pszczyński
			90	rybnicki
			20	tarnogórski
			14	wodzisławski
			220	zawierciański
			37	żywiecki
			15	DSPRSJiD
8.	Energia odnawialna	konsultacje	10	będziński
			60	cieszyński
			63	częstochowski
			20	gliwicki
			44	kłobucki
			15	mikołowski

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Energia odnawialna	konsultacje	12	lubliniecki
			10	wodzisławski
			32	zawierciański
			2	żywiecki
			264	DPWGDIA
		wizyty	11	bieruńsko-lędziński
			19	cieszyński
			26	częstochoowski
			9	kłobucki
			17	mikołowski
			5	lubliniecki
			10	wodzisławski
			30	DPWGDIA
			23	będziński
9.	Ochrona środowiska w rolnictwie	konsultacje	5	bielski
			105	cieszyński
			136	częstochoowski
			10	gliwicki
			82	kłobucki
			37	mikołowski
			130	lubliniecki
			10	rybnicki
			30	wodzisławski
			135	zawierciański
			37	żywiecki
			60	DSPRSJiD

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Ochrona środowiska w rolnictwie	wizyty	2	bielski
			13	bieruńsko-lędziński
			70	cieszyński
			50	częstochoowski
			100	gliwicki
			40	kłobucki
			62	mikołowski
			5	lubliniecki
			20	wodzisławski
			30	zawierciański
			19	żywiecki
			12	DSPRSJiD
Razem liczba zadań doradczych w ramach wszystkich w.w. tematów:		konsultacje	11163	
		wizyty	5509	

2.12.7.2. Działalność promocyjna

Tabela nr 9

Lp.	Nazwa imprezy promocyjnej / temat	Forma zadania	Zasięg /gminny, powiatowy, wojewódzki, krajowy/	Liczba	PZDR/Dział
1	Krajowa Wystawa Rolnicza	wystawy	krajowy	1	ŚODR
2	Dzień Otwartych Drzwi	wystawy	wojewódzki	1	mikołowski
			powiatowy	1	lubliniecki
		imprezy promocyjne	powiatowy	4	lubliniecki
3	Gminna wystawa dożynkowa	wystawy	gminny	3	będziński
				6	częstochowski
				1	gliwicki
				1	kłobucki
				4	mikołowski
				3	myszkowski
				3	lubliniecki
				2	pszczyński
				1	tarnogórski
				4	wodzisławski
				2	zawierciański
4	Powiatowa wystawa dożynkowa	wystawy	powiatowy	1	częstochowski
				1	kłobucki
				1	myszkowski
				1	lubliniecki
				1	pszczyński
				1	raciborski

Lp.	Nazwa imprezy promocyjnej / temat	Forma zadania	Zasięg /gminny, powiatowy, wojewódzki, krajowy/	Liczba	PZDR/Dział
	Powiatowa wystawa dożynkowa	wystawy		2	rybnicki
				1	zawierciański
5	Wystawa maszyn rolniczych i środków do produkcji rolnej	wystawy	powiatowy	1	lubliniecki
6	Wystawa drobnego inwentarza	wystawy	powiatowy	1	częstochowski
			wojewódzki	1	DSPRSJiD
7	Dzień Kartofla	wystawy	wojewódzki	1	DSPRSJiD
8	Forum Rolnicze Podbeskidzia	wystawa	powiatowy	1	cieszyński
9	Agroliga' 2016	konkursy	wojewódzki	1	D.EKONOMIKI
10	BHP	konkursy	gminny	2	częstochowski
			gminny	3	myszkowski
			wojewódzki	1	DPWGDIA
				1	DSPRSJiD
11	OZE	konkursy	wojewódzki	3	DPWGDIA
12	Najlepsze gospodarstwo ekologiczne	konkursy	wojewódzki	1	DSPRSJiD
13	Sposób na sukces	konkursy	wojewódzki	1	D.EKONOMIKI
14	Producent i Hodowca Trzody Chlewnej	konkursy	wojewódzki	1	DSPRSJiD

Lp.	Nazwa imprezy promocyjnej / temat	Forma zadania	Zasięg /gminny, powiatowy, wojewódzki, krajowy/	Liczba	PZDR/Dział
15	Producent i Hodowca Bydła	konkursy	wojewódzki	1	DSPRSJiD
16	Konkurs orki	konkursy	powiatowy	1	tarnogórski
17	Estetyczne zagospodarowanie zagrody	konkursy	gminny	2	będziński
				3	częstochoowski
				1	pszczyński
18	Najpiękniejszy bukiet ziół	konkursy	gminny	1	częstochoowski
19	Inne	konkursy	gminny	1	zawierciański
20	Turniej Sołtysów	Impreza promocyjna	powiatowy	1	Będziński
Razem liczba organizowanych zadań promocyjnych:			wystawy	47	
			konkursy	24	
			imprezy promocyjne	5	

2.12.7.3. Działalność upowszechnieniowa

Tabela nr 10

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba pkt.	PZDR/Dział
1	Wprowadzenie do produkcji nowych odmian	demonstracje	2	będziński
			2	bielski
			3	bieruńsko-lędziński
			3	cieszyński
			3	częstochoowski
			10	kłobucki
			9	mikołowski
			4	myszkowski
			3	lubliniecki
			5	tarnogórski
			1	wodzisławski
			11	zawierciański
			4	żywiecki
			5	DSPRSJiD
2	Uprawa zbóż przy ograniczonych nakładach na środki produkcji	demonstracje	10	częstochoowski
			3	kłobucki
			3	myszkowski
			3	lubliniecki
			5	tarnogórski
			3	żywiecki
3	Uprawa mieszanek zbożowo – strączkowych	demonstracje	1	cieszyński
			1	zawierciański
5	Kompleksowa ochrona ziemniaków przed zarazą ziemniaczaną	demonstracje	1	częstochoowski
			2	mikołowski
			1	wodzisławski
			1	zawierciański

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba pkt.	PZDR/Dział
	Kompleksowa ochrona ziemniaków przed zarazą ziemniaczaną		5	żywiecki
6	Opracowanie planu nawozowego gospodarstwa	demonstracje	3	częstochoowski
			10	tarnogórski
7	Uprawa poplonów z roślin motylkowych i niemotylkowych	demonstracje	1	częstochoowski
			9	lubliniecki
			1	wodzisławski
			1	zawierciański
			1	żywiecki
8	Prawidłowe użytkowanie łąk i pastwisk	demonstracje	3	częstochoowski
			1	wodzisławski
			1	zawierciański
			3	żywiecki
9	Zastosowanie EM w uprawach polowych	demonstracje	1	częstochoowski
10	Wprowadzenie do produkcji nowych odmian warzyw	demonstracje	2	bieruńsko-lędziński
			1	częstochoowski
			1	myszkowski
11	Integrowana Produkcja wybranych gatunków warzyw w uprawie polowej lub pod osłonami	demonstracje	1	częstochoowski
13	Higiena pozyskiwania mleka w gospodarstwach prowadzących chów bydła	demonstracje	2	lubliniecki
			1	pszczyński
			1	raciborski
			2	tarnogórski
			2	zawierciański

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba pkt.	PZDR/Dział
14	Organizacja bazy paszowej w oparciu o sianokiszonki	demonstracje	1	częstochowski
			3	zawierciański
			1	żywiecki
15	Żywienie macior i odchów prosiąt	demonstracje	1	częstochowski
			1	lubliniecki
16	Kompleksowa technologia produkcji drobiu mięsnego wysokiej jakości na fermie brojlera kurzego	demonstracje	4	będziński
			1	zawierciański
			2	DSPRSJiD
17	Kompleksowa technologia produkcji jaj spożywczych wysokiej jakości na fermie kur niosek	demonstracje	2	będziński
			4	DSPRSJiD
18	Kompleksowa technologia hodowli drobiu na fermie reprodukcyjnej	demonstracje	2	DSPRSJiD
Razem :		demonstracje	174	

2.12.8. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego

2.12.8.1. Działalność doradcza

Tabela nr 11

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR / Dział
1.	Ekologiczne metody produkcji	konsultacje	15	będziński
			23	cieszyński
			51	częstochoowski
			58	kłobucki
			6	myszkowski
			20	lubliniecki
			30	rybnicki
			20	tarnogórski
			6	wodzisławski
		wizyty	56	żywiecki
			16	bieruńsko-lędziński
			20	cieszyński
			19	częstochoowski
			16	kłobucki
			2	mikołowski
			20	rybnicki
			4	tarnogórski
			12	wodzisławski
2.	Produkt regionalny i tradycyjny	konsultacje	20	żywiecki
			38	cieszyński
			14	częstochoowski
			20	gliwicki
			15	kłobucki
			70	myszkowski
30	raciborski			

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR / Dział
	Produkt regionalny i tradycyjny		35	tarnogórski
			16	wodzisławski
			30	żywiecki
			19	DPWDiA
		wizyty	25	cieszyński
			10	częstochoowski
			8	kłobucki
			10	mikołowski
			20	raciborski
			7	tarnogórski
			25	wodzisławski
			20	zawierciański
			30	żywiecki
			3.	Zdrowa żywność
10	częstochoowski			
20	gliwicki			
18	kłobucki			
15	myszkowski			
20	zawierciański			
90	żywiecki			
8	DPWDiA			
wizyty	5	cieszyński		
	10	częstochoowski		
	14	kłobucki		
	6	myszkowski		
	40	żywiecki		
	4.	Dziedzictwo kulturowe		
10			częstochoowski	
20			gliwicki	
34			kłobucki	

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR / Dział
	Dziedzictwo kulturowe	konsultacje	20	mikołowski
			102	myszkowski
			4	lubliniecki
			30	raciborski
			120	rybnicki
			20	tarnogórski
			50	wodzisławski
			10	zawierciański
			30	żywiecki
			23	DPWGDIA
		wizyty	4	bieruńsko-lędziński
			10	cieszyński
			10	częstochowski
			20	kłobucki
			40	mikołowski
			6	myszkowski
			30	raciborski
			25	rybnicki
			10	tarnogórski
			38	wodzisławski
30	zawierciański			
24	żywiecki			
5.	Systemy bezpieczeństwa żywnościowego	konsultacje	3	cieszyński
			5	częstochowski
			10	tarnogórski
			6	żywiecki
		wizyty	2	żywiecki
6.	WGD (żywienie, estetyka, zarządzanie)	konsultacje	13	częstochowski
			20	gliwicki
			40	myszkowski

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR / Dział
	WGD (żywienie, estetyka, zarządzanie)	konsultacje	40	raciborski
			140	rybnicki
			50	tarnogórski
			26	wodzisławski
			30	zawierciański
			89	żywiecki
			35	DPWGDIA
		wizyty	10	bieruńsko-lędziński
			11	częstochowski
			10	gliwicki
			50	raciborski
			80	rybnicki
			40	tarnogórski
			28	wodzisławski
			40	zawierciański
			40	żywiecki
				DPWGDIA
			5	
7.	Sprzedaż bezpośrednia	konsultacje	25	bielski
			10	bieruńsko-lędziński
			60	cieszyński
			66	częstochowski
			70	kłobucki
			8	mikołowski
			6	myszkowski
			50	pszczyński
			20	tarnogórski
			26	wodzisławski
			20	zawierciański
			90	żywiecki
			16	DPWGDIA

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR / Dział
	Sprzedaż bezpośrednia	wizyty	10	bieruńsko-lędziński
			37	cieszyński
			16	częstochoowski
			16	kłobucki
			11	mikołowski
			20	pszczyński
			8	tarnogórski
			25	wodzisławski
			12	zawierciański
			60	żywiecki
8.	Przetwórstwo na poziomie gospodarstwa	konsultacje	20	będziński
			15	cieszyński
			36	częstochoowski
			9	kłobucki
			10	myszkowski
			20	rybnicki
			30	tarnogórski
			12	wodzisławski
			68	żywiecki
			5	DPWGDIA
		15	DSPRSJiD	
		wizyty	10	będziński
			6	cieszyński
			8	tarnogórski
			6	wodzisławski
			25	żywiecki
			2	DSPRSJiD
Razem liczba zadań doradczych w ramach wszystkich w.w. tematów:		konsultacje	2455	
		wizyty	1194	

2.12.8.2. Działalność promocyjna

Tabela nr 12

Lp.	Nazwa imprezy promocyjnej / temat	Forma zadania	Zasięg /gminny, powiatowy, wojewódzki, krajowy/	Liczba	PZDR/Dział
1	Nasze kulinarne dziedzictwo	konkursy	gminny	1	częstochowski
			powiatowy	1	pszczyński
				2	raciborski
				1	tarnogórski
		wojewódzki	1	DPWGDIA	
2	Redyk	wystawy	wojewódzki	1	.żywiecki
3	Łossod	wystawy	wojewódzki	1	żywiecki
4.	Wyszkubek	Impreza promocyjna	powiatowy	1	będziński
5.	Mistrzostwa Górali Karpackich w Koszeniu Łąki	konkurs	powiatowy	1	cieszyński
6.	Gwara śląska na wesoło	konkurs	powiatowy	1	rybnicki
7.	Lokalne imprezy folklorystyczne	wystawy	gminny	1	myszkowski
				1	żywiecki
		konkursy		1	myszkowski
		imprezy promocyjne		1	cieszyński
				1	częstochowski
				2	myszkowski
				1	zawierciański
Razem liczba organizowanych zadań promocyjnych:		wystawy		4	
		konkursy		9	
		imprezy promocyjne		6	

2.12.9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promocja wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

2.12.9.1. Działalność doradcza

Tabela nr 13

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
1.	Agroturystyka	konsultacje	35	będziński
			42	cieszyński
			81	częstochoowski
			50	gliwicki
			56	kłobucki
			150	myszkowski
			11	lubliniecki
			30	raciborski
			18	wodzisławski
			30	zawierciański
			116	żywiecki
			37	DPWGDIA
			wizyty	10
		34		cieszyński
		15		częstochoowski
		20		gliwicki
		7		kłobucki
		14		myszkowski
		40		raciborski
		3		tarnogórski
		22		wodzisławski
		14		zawierciański

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Agroturystyka	wizyty	67	żywiecki
			5	DPWGDIA
2.	Turystyka wiejska	konsultacje	45	cieszyński
			25	częstochoowski
			40	gliwicki
			14	kłobucki
			10	myszkowski
			13	wodzisławski
			50	żywiecki
			29	DPWGDIA
		wizyty	20	cieszyński
			15	częstochoowski
			6	kłobucki
			8	tarnogórski
			13	wodzisławski
			50	żywiecki
3.	Zagrody Edukacyjne	konsultacje	18	cieszyński
			26	częstochoowski
			8	kłobucki
			2	żywiecki
			37	DPWGDIA
		wizyty	14	cieszyński
			2	częstochoowski
			8	kłobucki
			2	żywiecki
			3	DPWGDIA

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
4	LGD	konsultacje	21	częstochoowski
			6	kłobucki
			10	myszkowski
			11	wodzisławski
			10	zawierciański
			2	DPWGDIA
			5	DSPRSJiD
		wizyty	5	częstochoowski
			6	kłobucki
			5	raciborski
			4	tarnogórski
			10	wodzisławski
		Razem liczba zadań doradczych w ramach wszystkich w.w. tematów:		konsultacje
wizyty	422			

2.12.9.2. Działalność promocyjna

Tabela nr 14

Lp	Nazwa imprezy promocyjnej / temat	Forma zadania	Zasięg /gminny, powiatowy, wojewódzki, krajowy/	Liczba	PZDR/Dział
1.	Na najlepsze gospodarstwo agroturystyczne	konkurs	wojewódzki	1	DPWGDIA
Razem liczba organizowanych zadań promocyjnych:		konkurs		1	

2.12.10. Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych

Tabela nr 15

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
1	Programy rolnośrodowiskowe	konsultacje	20	bieruńsko-lędziński
			122	cieszyński
			231	częstochoowski
			138	kłobucki
			110	myszkowski
			116	lubliniecki
			64	pszczyński
			175	raciborski
			82	rybnicki
			40	tarnogórski
			10	wodzisławski
			112	zawierciański
			90	żywiecki
			70	DSPRSJiD
		wizyty	24	bieruńsko-lędziński
			56	cieszyński
			63	częstochoowski
			50	gliwicki
			62	kłobucki
			20	lubliniecki
20	pszczyński			
30	raciborski			
100	rybnicki			
10	tarnogórski			

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Programy rolnośrodowiskowe	wizyty	25	zawierciański
			44	żywiecki
		zalecenia nawozowe	4	częstochoowski
			40	rybnicki
			14	DSPRSJiD
2	Natura 2000	konsultacje	10	bielski
			10	bieruńsko-lędziński
			15	cieszyński
			15	częstochoowski
			10	żywiecki
			20	DSPRSJiD
		wizyty	2	bielski
			4	bieruńsko-lędziński
			20	gliwicki
			10	żywiecki
3	Programy klimatyczne	konsultacje	20	cieszyński
			40	częstochoowski
			4	kłobucki
			30	myszkowski
			80	DSPRSJiD
		wizyty	20	cieszyński
			20	częstochoowski
			50	gliwicki
			2	kłobucki

Lp	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
4	Dyrektywa azotanowa	konsultacje	10	bieruńsko-lędziński
			10	cieszyński
			10	wodzisławski
			10	DSPRSJiD
5	Dyrektywa wodna	konsultacje	10	żywiecki
Razem liczba zadań w ramach wszystkich w.w. tematów:		konsultacje	1684	
		wizyty	634	
		zalecenia nawozowe	58	

2.12.11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej

Tabela nr 16

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
1.	Ekonomika i organizacja pracy	konsultacje	20	będziński
			20	bieruńsko-lędzki
			20	cieszyński
			40	częstochoowski
			82	kłobucki
			60	mikołowski
			50	lubliniecki
			20	tarnogórski
			10	wodzisławski
		wizyty	5	D.EKONOMIKI
			20	będziński
			40	bieruńsko-lędzki
			20	cieszyński
			25	kłobucki
			98	mikołowski
			30	lubliniecki
			10	wodzisławski
			15	D.EKONOMIKI
		kalkulacje opłacalności	20	tarnogórski
2.	Badanie koniunktury	konsultacje	5	częstochoowski
			21	wodzisławski
			4	D.EKONOMIKI
		wizyty	20	wodzisławski

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
3	Informacja rynkowa	konsultacje	4	cieszyński
			35	częstochoowski
			6	kłobucki
			79	mikołowski
			37	lubliniecki
			20	wodzisławski
		wizyty	4	bieruńsko-lędziński
			48	częstochoowski
			85	mikołowski
			15	lubliniecki
			32	raciborski
		kalkulacje opłacalności	10	wodzisławski
			22	częstochoowski
		4	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	konsultacje
10	bielski			
14	kłobucki			
31	mikołowski			
100	myszkowski			
28	lubliniecki			
50	pszczyński			
5	D.EKONOMIKI			
wizyty	2			bielski
	4			bieruńsko-lędziński
	7			kłobucki
	48			mikołowski
	28			lubliniecki

Lp.	Temat	Forma zadania	Liczba	PZDR/Dział
	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	wizyty	31	pszczyński
		kalkulacje opłacalności	15	lubliniecki
			10	zawierciański
			28	D.EKONOMIKI
Razem liczba zadań w ramach wszystkich w.w. tematów:		konsultacje	776	
		wizyty	592	
		kalkulacje opłacalności	125	

2.12.12. Zestawienie ilościowe planowanych zadań w ramach dotacji celowej

Tabela nr 17

Lp.	Wyszczególnienie (rodzaj zadania)	Liczba	Liczba osób	Uwagi
1.	Demonstracje	174		
2.	Szkolenia teoretyczne	642	9422	
3.	Szkolenia praktyczne	134	1154	
4.	Pokazy	23	302	
5.	Seminaria	18	565	
6.	Konferencje	5	840	
7.	Olimpiady	2	70	
8.	Seminaria wyjazdowe	110	3029	
9.	Warsztaty	1	25	
10.	Porada informacyjna	10753		
11.	News'y	713	0	
12.	Artykuły	217	0	
13.	Wywiady	9	0	
14.	Konsultacje	35037	0	
15.	Wizyty	13538	0	
16.	Określenie wielkości ekonomicznej gospodarstwa	637	0	
17.	Analizy	4	0	
18.	Tygodniowe zestawienie cen	108	0	
19.	Wystawy	51	0	
20.	Konkursy	35	0	
21.	imprezy promocyjne	11	0	
22.	Zalecenia nawozowe	58	0	
23.	Kalkulacje opłacalności	125	0	

3. Projekty i zadania zlecone przez inne instytucje

3.1. Projekty

3.1.1. Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich

Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich funkcjonować będzie w ramach Krajowej Sieci Rozwoju Obszarów Wiejskich (podsieć KSOW) i będzie miała charakter otwarty. Uczestnikami Sieci mogą być wszystkie podmioty zaangażowane w rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich.

Funkcjonowanie struktury organizacyjnej KSOW w tym SIR i realizacja zadań Sieci, w szczególności plany działania, w latach 2014-2020 będą finansowane ze środków Pomocy Technicznej PROW 2014-2020.

Zadania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, wykonują WODR-y umiejscowione we wszystkich 16 województwach, a koordynację wykonania tych zadań zapewni CDR

W ramach planu operacyjnego KSOW w latach –2016 – 2017 w zakresie SIR planowane są operacje dotyczące następujących działań Planu Działania KSOW na lata 2014-2020:

Działanie 2: Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich.

Tabela nr 18

Lp.	Tytuł operacji	Rok realizacji
1	Poprawa bilansu białka i zrównoważony rozwój gospodarstwa poprzez zwiększenie udziału roślin strączkowych w strukturze zasiewów, między innymi wprowadzenie do uprawy soi na terenie powiatu kłobuckiego	2016
2	Innowacyjność w chowie i hodowli królików	2016
3	Propagowanie nowoczesnych technologii w chowie bydła mlecznego - roboty udojowe	2016
4	Innowacyjne formy realizacji planów zadań ochronnych na obszarach NATURA 2000 poprzez wdrażanie pakietów przyrodniczych programu rolnośrodowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020	2016
5	Inkubator kuchenny jako innowacyjne wsparcie małego przetwórstwa - wyjazd studyjny	2016
6	Przez innowacyjność do profesjonalizacji produkcji i rynku ziemniaka	2017
7	Innowacyjność w chowie i hodowli świń. Nowoczesna i kompleksowa produkcja prosiąt	2016

Działanie 5. Poszukiwanie partnerów KSOW do współpracy w ramach działania „Współpraca”, o którym mowa w art. 3 ust.1 pkt. 13 ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW w ramach PROW na lata 2014-2020 oraz ułatwianie tej współpracy.

Tabela nr 19

Lp.	Tytuł operacji	Rok realizacji
1.	Działanie Współpraca PROW 2014-20 - korzyści płynące z tworzenia partnerstw - cykl 17 szkoleń	2016
2.	Zapoznanie z dobrymi praktykami współpracy na przykładzie grup producenckich i klastrów – wyjazd studyjny	2017

3.1.2. Plan Operacyjny KSOW na lata 2016-2017

Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie jest partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Jest to struktura, której celem jest wsparcie wdrażania i oceny polityki w zakresie rozwoju obszarów wiejskich oraz identyfikacja, analiza, rozpowszechnianie oraz wymiana informacji i wiedzy w tym zakresie wśród wszystkich zainteresowanych partnerów na poziomie lokalnym, regionalnym oraz wspólnotowym. W ramach Planu Działania KSOW na lata 2016-2017 ŚÓDR zamierza realizować zadania związane ze zrównoważonym rozwojem obszarów wiejskich w następujących dziedzinach: promocja śląskiej wsi, sprzedaż bezpośrednia w gospodarstwie i przetwórstwo produktów rolnych, dywersyfikacja dochodów na wsi, innowacyjne rozwiązania technologiczne w gospodarstwach UE- dobre praktyki.

Propozycje tematów projektów planowanych przez ŚÓDR do realizacji w latach 2016-2017:

Centralny KSOW 2016-2017

- Promowanie alternatywnych rozwiązań z zakresu przedsiębiorczości i działalności rolniczej na przykładzie Austrii i Włoch – wyjazd studyjny
- Promocja śląskiej i małopolskiej wsi na Centralnej Wystawie Rolniczej w Monachium
- Organizacja XXV Krajowej Wystawy Rolniczej

Regionalny KSOW 2016-2017

- Wyjazd studyjny producentów rolnych i pszczelarzy wraz ze szkoleniem do gospodarstwa pszczelarskiego celem zapoznania się z gospodarką pasieczną
- Wyjazd studyjny producentów rolnych z terenu województwa śląskiego oraz doradców rolniczych ŚÓDR do zakładu przechowalnictwa i przetwórstwa warzywnego
- Sprzedaż bezpośrednia produktów z gospodarstwa oraz w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO) promocją zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich – wyjazd studyjny do woj. małopolskiego
- Innowacyjność gospodarki holenderskiej – sposób na sukces
- Alternatywne źródła dochodów na przykładzie rolnictwa Bawarii – sprzedaż bezpośrednia produktów rolnych pochodzących z gospodarstwa – wyjazd studyjny.

3.2. Zadania zlecone

3.2.1. Rachunkowość rolna FADN

ŚODR w Częstochowie na podstawie umowy zawartej z Instytutem Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w Warszawie na prowadzenie ksiąg rachunkowości w wybranych gospodarstwach rolnych uczestniczy w systemie FADN (Farm Accountancy Data Network), czyli europejskim systemie zbierania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych. Badaniami w kraju objętych jest ok. 12 000 gospodarstw, z czego w województwie śląskim w 2016 r. będzie 300 gospodarstw. Opiekę nad nimi w woj. śląskim sprawuje 60 doradców Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie.

Uzupełnieniem badań FADN jest system AGROKOSZTY, którego celem jest stworzenie bazy danych źródłowych o wartości produkcji, kosztach bezpośrednich i nakładach dla wybranych produktów roślinnych i zwierzęcych. Utworzona baza danych źródłowych jest podstawą do obliczania jednostkowych kosztów wytwarzania poszczególnych produktów rolniczych i nadwyżki bezpośredniej. Przy założeniu korzystania z bazy danych systemu „Polski FADN” AGROKOSZTY pozwalają na wykonywanie rachunków kosztów pełnych (tzw. ekonomicznych).

3.3. Projekty i zadania zlecone przez inne instytucje – zestawienie tabelaryczne

Tabela nr 20

Lp.	Temat projektu	Źródło finansowania	Planowane działania np. konferencje, szkolenia, wydawnictwa, artykuły
1.	Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich	ARiMR PROW 2014-2020 Pomoc Techniczna	<p>Działanie 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - konferencje – 7 - seminarium – 1 - szkolenia – 3 - wyjazdy studyjne – 4 - warsztaty terenowe – 1 - demonstracje – 1 <p>Działanie 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia – 17 - wyjazdy studyjne - 1
2.	Plan Operacyjny KSOW na lata 2016-2017	ARiMR PROW 2014-2020 Pomoc Techniczna	<p>Centralny KSOW</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjazd studyjny - udział w Centralnej Wystawie Rolniczej w Monachium - organizacja XXV Krajowej Wystawy Rolniczej w Częstochowie <p>Regionalny KSOW</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjazdy studyjne - 4
3.	Zbieranie danych rachunkowych dla potrzeb Polskiego FADN	IERGŻ	<ul style="list-style-type: none"> - 300 książek FADN - 302 pliki z danymi z gospodarstw prowadzących książki FADN - 2 szkolenia teoretyczne nt. „Rachunkowość FADN”

4. Usługi odpłatne

Ustawa z dnia 22 października 2004r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507, z późn. zm.) wprowadza możliwość odpłatnego świadczenia niektórych usług doradczych, przynoszących bezpośrednie wymierne dochody gospodarstwom z nich korzystającym.

4.1. Usługi w ramach WPR

Mnogość przepisów czy pojawienie się całkowicie nowych wymogów formalno-prawnych regulujących działania w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, zmusiło rolników i innych mieszkańców wsi - potencjalnych beneficjentów funduszy unijnych, do poszukiwania pomocy wśród doradców. Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom, wśród priorytetów w pracy Śląskiego Ośrodka Doradztwa w 2016 roku znalazło się skuteczne wspieranie mieszkańców wsi w pozyskiwaniu unijnych funduszy.

W tym zakresie wśród najważniejszych zadań stojących przed doradcami wymienić należy przygotowanie ponad 14 tys. wniosków, w tym:

- ponad 13,6 tys. wniosków o płatności bezpośrednie
- 478 wniosków z PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020

Ponadto w nadchodzącym roku w ramach realizacji przez rolników zobowiązań rolnośrodowiskowych pracownicy ŚODR planują przygotowanie 34 planów i 36 zmian do planów oraz 37 umów rocznej pomocy merytorycznej.

4.2. Inne usługi odpłatne

W ramach tzw. „innych usług odpłatnych” w 2016r. śląscy doradcy planują m.in.:

- opracowanie 6 biznes planów niezbędnych do ubiegania się o kredyty preferencyjne na rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego
- przygotowanie 434 wniosków o dopłaty do materiału siewnego
- przeprowadzenie 11 szkoleń z zakresu stosowania środków ochrony roślin oraz 4 szkoleń uprawiających do obrotu środkami ochrony roślin
- zorganizowanie 4 kursów kwalifikacyjnych dla kombajnistów
- przeprowadzenie atestacji 230 opryskiwaczy
- przygotowanie planów nawozowych dla 5 gospodarstw
- prowadzenie działalności wydawniczej, w tym m.in. wydawanie miesięcznika „Śląskie Aktualności Rolnicze” w nakładzie 2600 egzemplarzy.
- pozyskiwanie reklam
- prowadzenie produkcji polowej oraz działalności hotelarskiej i gastronomicznej,
- wynajem pomieszczeń.

4.3. Usługi odpłatne – zestawienie ilościowe planowanych zadań odpłatnych

Tabela nr 21

Lp.	Wyszczególnienie (rodzaj zadania)	Liczba	Uwagi
1.	Plan do wniosku rolnośrodowiskowego	34	
2.	Wniosek rolnośrodowiskowy	244	
3.	Zmiana do planu rolnośrodowiskowego	36	
4.	Pomoc merytoryczna dot. realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego	37	
5.	Wniosek obszarowy	13952	
6.	Wniosek + biznes plan	187	
7.	Wniosek o płatność	47	
8.	Wniosek dla gospodarstwa ekologicznego	2	
9.	Opracowanie planów przedsięwzięć inwestycyjnych w rolnictwie i w przetwórstwie rolno-spożywczy	6	
10.	Szkolenie z zakresu stosowania środków ochrony roślin	11	
11.	Szkolenie uprawniające do obrotu środkami ochrony roślin	4	
12.	Organizacja kursów kwalifikacyjnych – dla kombajnistów.	4	
13.	Atestacja opryskiwaczy	230	
14.	Wnioski o dopłaty do materiału siewnego	434	
15.	Roczny plan nawozowy	5	

4.3. 1. Usługi w ramach WPR - zestawienie ilościowe

Tabela nr 22

Lp.	Wyszczególnienie (działanie)	Rodzaj usługi	Liczba	PZDR/Dział
1.	Rolnośrodowiskowe (PROW 2007-2013)	wniosek	3	bielski
			10	bieruńsko-lędziński
			16	cieszyński
			45	częstochowski
			21	kłobucki
			30	raciborski
			5	rybnicki
			19	tarnogórski
			12	zawierciański
			15	żywiecki
			5	DSPRSJiD
		zmiana do planu	30	raciborski
			4	DSPRSJiD
		pomoc merytoryczna	5	częstochowski
			3	gliwicki
			1	zawierciański
			8	żywiecki
5	DSPRSJiD			
2.	Rolnośrodowiskowe (PROW 2014-2020)	wniosek	2	bielski
			1	bieruńsko-lędziński
			4	cieszyński
			24	częstochowski

Lp.	Wyszczególnienie (działanie)	Rodzaj usługi	Liczba	PZDR/Dział		
	Rolnośrodowiskowe (PROW 2014-2020)	wniosek	2	rybnicki		
			2	tarnogórski		
			13	zawierciański		
			1	żywiecki		
			7	DSPRSJiD		
		zmiana do planu	2	DSPRSJiD		
		plan	1	bielski		
			3	cieszyński		
			12	częstochowski		
			4	zawierciański		
			1	żywiecki		
			11	DSPRSJiD		
		pomoc merytoryczna	4	gliwicki		
			2	zawierciański		
			4	DSPRSJiD		
		3.	Płatności obszarowe	wniosek	600	będziński
					773	bielski
421	bieruńsko-lędziński					
1160	cieszyński					
1297	częstochowski					
700	gliwicki					
1572	kłobucki					
660	mikołowski					
880	myszkowski					
470	pszczyński					
528	raciborski					

Lp.	Wyszczególnienie (działanie)	Rodzaj usługi	Liczba	PZDR/Dział
	Płatności obszarowe	wniosek	550	rybnicki
			426	tarnogórski
			530	wodzisławski
			1000	zawierciański
			520	żywiecki
			205	D.EKONOMIKI
			290	DPWGDIA
			420	DSPRSJiD
4.	Premie dla młodych rolników	wniosek + biznes-plan	1	bielski
			1	cieszyński
			1	częstochowski
			2	gliwicki
			2	tarnogórski
			12	zawierciański
			3	D.EKONOMIKI
		wniosek o płatność	1	bielski
			1	tarnogórski
			1	zawierciański
			3	D.EKONOMIKI
5.	Pomoc na inwestycje w gospodarstwach rolnych (Modernizacja gospodarstw rolnych, Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000; Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN)	wniosek + biznes-plan	1	bielski
			7	cieszyński
			10	częstochowski
			1	gliwicki
			2	kłobucki
			4	pszczyński
			3	tarnogórski

Lp.	Wyszczególnienie (działanie)	Rodzaj usługi	Liczba	PZDR/Dział
	Pomoc na inwestycje w gospodarstwach rolnych (Modernizacja gospodarstw rolnych, Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000; Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN)	wniosek + biznes-plan	3	zawierciański
			10	D.EKONOMIKI
		wniosek o płatność	1	bielski
			5	częstochoowski
			3	D.EKONOMIKI
2.5	Restrukturyzacja małych gospodarstw	wniosek + biznes-plan	5	cieszyński
			14	częstochoowski
			6	kłobucki
			2	tarnogórski
			5	wodzislowski
			10	zawierciański
			8	żywiecki
			8	D.EKONOMIKI
			3	DSPRSJiD
			wniosek o płatność	5
		5		częstochoowski
		5		wodzislowski
		3		D.EKONOMIKI
		2.6	Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej	wniosek + biznes-plan
1	cieszyński			
2	żywiecki			
4	D.EKONOMIKI			
1	DSPRSJiD			
wniosek o płatność	2			D.EKONOMIKI

Lp.	Wyszczególnienie (działanie)	Rodzaj usługi	Liczba	PZDR/Dział
2.8	Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych	wniosek + biznes-plan	1	żywiecki
2.9	Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa	wniosek + biznes-plan	2	tarnogórski
			3	zawierciański
2.11	Projekty w ramach działania LEADER	wniosek + biznes-plan	1	DSPRSJiD
2.12	Przygotowanie dla gosp. Ekologicznego dokumentacji i wniosku do atestacji przez jednostkę certyfikującą	wniosek	2	żywiecki
Razem wszystkie w.w. działania:		plan RS.	34	
		wniosek RS.	244	
		zmiana do planu RS.	36	
		pomoc merytoryczna RS.	37	
		wniosek obszarowy	13952	
		wniosek+ biznes plan	187	
		wniosek o płatność	47	
		wniosek dla Gospodarstwa .Ekologicznego	2	

4.3. 2. Inne usługi odpłatne – zestawienie ilościowe

Tabela nr 23

Lp.	Rodzaj usługi	Liczba	PZDR/Dział	Uwagi
1.	Opracowanie planów przedsięwzięć inwestycyjnych w rolnictwie i w przetwórstwie rolno-spożywczym	2	lubliniecki	Razem ŚODR: 6
		4	D.EKONOMIKI	
2.	Szkolenie z zakresu stosowania środków ochrony roślin	1	bielski	Razem ŚODR: 11
		1	cieszyński	
		1	częstochoowski	
		1	pszczyński	
		1	rybnicki	
		1	tarnogórski	
		4	zawierciański	
		1	DSPRSJiD	
3.	Szkolenie uprawniające do obrotu środkami ochrony roślin	4	DSPRSJiD	Razem ŚODR: 4
4.	Organizacja kursów kwalifikacyjnych – dla kombajnistów	4	lubliniecki	Razem ŚODR: 4
5.	Szkolenie z zakresu stosowania ŚOR	2	raciborski	Razem ŚODR: 2
6.	Atestacja opryskiwaczy.	10	myszkowski	Razem ŚODR: 230
		17	raciborski	
		40	tarnogórski	
		5	wodzisławski	
		8	zawierciański	
		150	DSPRSJiD	

Lp.	Rodzaj usługi	Liczba	PZDR/Dział	Uwagi
7.	Wnioski o dopłaty do materiału siewnego.	57	bielski	Razem ŚODR: 434
		18	bieruńsko-lędziński	
		2	cieszyński	
		15	częstochowski	
		67	kłobucki	
		45	mikołowski	
		2	myszkowski	
		44	lubliniecki	
		80	pszczyński	
		27	raciborski	
		9	tarnogórski	
		30	wodzisławski	
		10	zawierciański	
		5	żywiecki	
		3	D.EKONOMIKI	
20	DSPRSJiD			
8	Roczny plan nawozowy	5	pszczyński	Razem ŚODR: 5